

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL ŽAISLŲ SAUGOS TECHNINIO REGLAMENTO PATVIRTINIMO

2011 m. balandžio 1 d. Nr. 4-174

Vilnius

Įgyvendindamas 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/48/EB dėl žaislų saugos (OL 2009 L 170, p. 1):

1. T v i r t i n u Žaislų saugos techninį reglamentą (pridedama) (toliau – Reglamentas).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. žaislų, kurie buvo pateikti rinkai iki šio įsakymo įsigaliojimo ir kurie atitiko jų pateikimo į rinką metu galiojusius teisės aktų reikalavimus, civilinė apyvarta leidžiama;

2.2. žaislai, kurių etiketėse arba etiketėse ant jų pakuotės ir pridedamose vartojimo instrukcijose aiškiai ir veiksmingai atkreipiamas vartotojų arba jų prižiūrėtojų dėmesys į galimus pavojus ir būdus tiems pavojams išvengti ir kurie atitinka visus Reglamento reikalavimus, išskyrus Reglamento 2 priedo IV skyriaus reikalavimus, gali būti teikiami į rinką iki 2013 m. liepos 20 d.;

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

2.3. Reglamento 6 punktas ir Reglamento 2 priedo 38¹ punktas galioja iki 2013 m. liepos 20 d.;

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

2.4. šio įsakymo 1 punktu patvirtinto Reglamento reikalavimai yra taikomi nuo 2011 m. liepos 20 d.;

2.5. šio įsakymo 2.1, 2.2 ir 3 punktai įsigalioja 2011 m. liepos 20 dieną.

3. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. gruodžio 31 d. įsakymą Nr. 450 „Dėl Žaislų saugos techninio reglamento“ (Žin., 2000, Nr. [10-248](#));

3.2. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymą Nr. 4-257 „Dėl ūkio ministro 1999 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 450 „Dėl Žaislų saugos techninio reglamento“ pakeitimo“ (Žin., 2003, Nr. [65-2978](#));

3.3. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymą Nr. 4-487 „Dėl ūkio ministro 1999 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 450 „Dėl Žaislų saugos techninio reglamento“ pakeitimo“ (Žin., 2004, Nr. [11-300](#));

3.4. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymą Nr. 4-180 „Dėl ūkio ministro 1999 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 450 „Dėl Žaislų saugos techninio reglamento“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [59-2097](#));

3.5. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2010 m. gegužės 19 d. įsakymą Nr. 4-396 „Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 450 „Dėl Žaislų saugos techninio reglamento“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. [59-2922](#)).

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos ūkio ministro
2011 m. balandžio 1 d.
įsakymu Nr. 4-174

ŽAISLŲ SAUGOS TECHNINIS REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žaislų saugos techninis reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato žaislų saugos reikalavimus į Lietuvos rinką tiekiamiems žaislams.

2. Reglamentas taikomas gaminiais, suprojektuotiems ir skirtiems žaisti vaikams iki 14 metų (toliau – žaislai). Reglamento 1 priede išvardyti gaminiai šiame Reglamente nėra laikomi žaislais.

3. Šis Reglamentas netaikomas šiems žaislams:

3.1. viešojo naudojimo aikštelių įrangai;

3.2. viešojo naudojimo automatiniais žaidimų aparatams, įskaitant įjungiamus moneta;

3.3. žaislinėms transporto priemonėms su vidaus degimo varikliais;

3.4. žaisliniams garo varikliams;

3.5. laidyklėms ir timpoms.

4. Reglamente vartojamos sąvokos:

Akreditavimas – kaip ši sąvoka apibrėžta 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008 nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančiame Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL 2008 L 218, p. 30) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 765/2008).

Atitikties vertinimas – vertinimo, ar įrodyta, kad įvykdyti nurodyti reikalavimai dėl žaislo, procesas.

Atitikties vertinimo įstaiga – įstaiga, vykdanči atitikties vertinimo veiklą, įskaitant kalibravimą, bandymus, sertifikavimą ir patikrinimus.

Darnusis standartas – Europos standartizacijos komiteto, Europos elektrotechnikos standartizacijos komiteto ar Europos telekomunikacijų standartų instituto patvirtintas standartas.

Derinamieji Sąjungos teisės aktai – Europos Sąjungos (toliau – Sąjunga) teisės aktai, kuriais suderinamos gaminių pardavimo sąlygos.

Ekonominės veiklos vykdytojai – gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas ir platintojas.

Funkcinis gaminys – gaminys, kuris veikia ir yra naudojamas taip pat kaip ir suaugusiems skirtas gaminys, prietaisas arba įrenginys, ir gali būti sumažintas jo modelis.

Funkcinis žaislas – žaislas, kuris veikia ir yra naudojamas taip pat, kaip ir suaugusiems skirtas gaminys, prietaisas ir įrenginys, ir gali būti sumažintas jų modelis.

Gamintojas – fiziniai arba juridiniai asmenys, Sąjungoje ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse įsteigtos kitos organizacijos, šių valstybių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniai, pagaminę žaislą arba užsakę suprojektuoti arba pagaminti žaislą ir parduodantys tą žaislą savo vardu arba naudodami savo prekės ženklą.

Cheminis žaislas – žaislas, skirtas cheminėms medžiagoms ir mišiniams tiesiogiai liesti bei naudoti vaiko amžių atitinkančiu būdu prižiūrint suaugusiems.

Importuotojas – Sąjungoje įsisteigę fiziniai arba juridiniai asmenys, Sąjungoje ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse įsteigtos kitos organizacijos, šių valstybių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniai, teikiantys gaminį iš valstybės, kuri nėra Sąjungos narė, į Sąjungos rinką.

Įgaliotasis atstovas – Sąjungoje įsisteigę fiziniai arba juridiniai asmenys, Sąjungoje ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse įsteigtos kitos organizacijos, šių

valstybių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniai, turintys raštišką gamintojo įgaliojimą veikti pastarojo vardu vykdant nustatytus įsipareigojimus.

Judrumo žaislas – žaislas, skirtas naudoti buityje, kurio atraminė struktūra judant lieka stacionari ir kuris yra skirtas vaikui kuriam nors iš šių veiksmų atlikti: kopti, šokinėti, sūpuotis, čiuožti, svyruoti, suktis, ropoti, šliaužti ar atlikti bet kokią nurodytų veiksmų kombinaciją.

Konstrukcinis greitis – tipiškas potencialus veikimo greitis, kurį lemia žaislo konstrukcija.

Kosmetikos rinkinys – žaislas, kuriuo žaidžiant siekiama padėti vaikui išmokti gaminti tokius produktus: kvepalus, muilą, kremą, šampūną, vonios putas, blizgį, lūpų dažus, veido kosmetiką, dantų pastą ir plaukų minkštiklį.

Pašalinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama bet kuriame tiekimo etape užkirsti kelią žaislo tiekimui į rinką.

Pateikimas į rinką – žaislo tiekimas Lietuvos rinkai pirmą kartą.

Pavojus – galimas žalos šaltinis.

Platintojas – tiekimo grandinėje veikiantys fiziniai arba juridiniai asmenys, Sąjungoje ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse įsteigtos kitos organizacijos, šių valstybių juridinių asmenų ar kitų organizacijų padaliniai, išskyrus gamintoją arba importuotoją, kuris tiekia žaislą į rinką.

Ragavimo žaidimas – žaidimas, kurio tikslas – suteikti vaikams galimybę gaminti saldumynus ar patiekalus ir į kurį įeina maisto ingredientai, pvz., saldumynai, skysčiai, milteliai ir kvapiosios medžiagos.

Rinkos priežiūra – valstybės institucijų vykdoma veikla ir taikomos priemonės, kurių jos ėmėsi, siekdamos užtikrinti, kad žaislai atitiktų tiesiogiai taikomuose derinamuosiuose Sąjungos teisės aktuose bei derinamuosius Sąjungos teisės aktus įgyvendinančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir nekeltų pavojaus sveikatai, saugai ar kitam visuomenės interesų apsaugos aspektui.

Rizika – tikėtinas pavojaus, kad gali būti patiriama žala, dažnumas ir galimas žalos laipsnis.

Serijinė gamyba – periodiškai serijomis gaminami žymiai platesnės nomenklatūros gaminiai, kurių rinkai reikia nuolat ir daug.

Susigražinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama, kad žaislas būtų gražintas ekonominės veiklos vykdytojui, kuris jį yra pateikęs galutiniam naudotojui.

Tiekimas rinkai – platinti, vartoti ar naudoti Lietuvos rinkoje skirto žaislo pateikimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba be jo.

Uoslės lavinimo žaislas – žaislas, kuriuo žaidžiant siekiama padėti vaikui išmokti atpažinti įvairius kvapus.

Vandens žaislas – naudoti negiliame vandenyje skirtas žaislas, kuris gali išlaikyti ar palaikyti vaiką ant vandens.

Žala – fizinis sužeidimas arba kita žala sveikatai, įskaitant ilgalaikę žalą.

Ženklas „CE“ – ženklas, kuriuo gamintojas nurodo, kad žaislas atitinka taikytinus reikalavimus, nurodytus tiesiogiai taikomuose derinamuosiuose Sąjungos teisės aktuose bei juos įgyvendinančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, nustatančiuose ženklinimą šiuo ženklu.

Apibūdinimas „skirtas“ reiškia, kad vienas iš tėvų ar prižiūrėtojas, remdamasis žaislo funkcijomis, matmenimis, savybėmis, gali pagrįstai manyti, kad jis skiriamas naudoti nurodytos amžiaus grupės vaikui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

5. Rinkos priežiūros institucija yra Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos (toliau – Inspekcija), kuri prižiūri, ar tiekiami į rinką bei rinkoje esantys žaislai atitinka Reglamento reikalavimus.

6. Žaislai gali būti pateikti į rinką, jeigu jie, naudojami pagal paskirtį arba kitu vaikų elgsenai įprastu būdu, nekelia pavojaus vartotojų ar trečiųjų asmenų saugai ir (arba) sveikatai.

II. EKONOMINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS

7. Gamintojų pareigos:

7.1. Pateikdami žaislus į rinką, gamintojai turi užtikrinti, kad žaislai būtų suprojektuoti ir pagaminti laikantis Reglamento 13 punkte ir Reglamento 2 priede nustatytų reikalavimų.

7.2. Gamintojai parengia privalomus techninius dokumentus laikydamiesi Reglamento VIII skyriaus reikalavimų ir atlieka arba turi būti atlikę atitikties vertinimo procedūrą, kaip nustatyta Reglamento VI skyriuje. Jeigu taikant tą procedūrą įrodoma žaislo atitiktis taikomiems reikalavimams, tai gamintojai parengia EB atitikties deklaraciją, kaip nurodyta Reglamento IV skyriuje, ir paženkliną CE ženklu, kaip nustatyta Reglamento 25 ir 26 punktuose.

7.3. Gamintojai saugo techninius dokumentus ir EB atitikties deklaraciją 10 metų nuo žaislo pateikimo į rinką.

7.4. Gamintojai užtikrina, kad būtų taikomos reikiamos procedūros siekiant, kad būtų toliau laikomasi serijinės gamybos atitikties. Tinkamai atsižvelgiama į žaislo projektavimo ar charakteristikų pakeitimus ir darnųjų standartų, kuriais remiantis deklaruojama gaminio atitiktis, pakeitimus. Kai to reikia, atsižvelgdami į žaislo keliamą riziką, gamintojai, siekdami apsaugoti sveikatą ir užtikrinti vartotojų saugą, tiria parduodamų žaislų bandinius, nagrinėja ir, jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius žaislus ir susigražintus žaislus bei informuoja platintojus apie bet kokią stebėseną.

7.5. Gamintojai užtikrina, kad ant jų žaislų būtų nurodytas tipo, partijos ar serijos, ar modelio numeris ar kitas elementas, leidžiantis nustatyti jų tapatumą, arba, jeigu dėl žaislo dydžio ar pobūdžio to neįmanoma padaryti, užtikrina, kad informacija būtų nurodyta ant pakuotės ar žaislo lydimajame dokumente.

7.6. Gamintojai nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą, adresą, kuriuo su jais galima susisiekti, ant žaislo arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant pakuotės arba žaislo lydimajame dokumente. Turi būti nurodytas vienas adresas, kuriuo galima susisiekti su gamintoju.

7.7. Gamintojai užtikrina, kad prie žaislo būtų pridėtos naudojimo instrukcijos ir saugos informacija lietuvių kalba.

7.8. Gamintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad į rinką jų pateiktas žaislas neatitinka tiesiogiai taikomų derinamųjų Sąjungos teisės aktų bei juos įgyvendinančių Lietuvos Respublikos teisės aktų, nedelsdami imasi reikalingų priemonių siekdami užtikrinti žaislo atitiktį, jį pašalinti iš rinkos arba susigražinti, jeigu būtina. Be to, jei žaislas kelia riziką, gamintojai nedelsdami praneša Inspekcijai ir tos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, nustatytai kompetentingai institucijai ir nurodo išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas reikalingas priemones.

7.9. Pagrįstu Inspekcijos ar kitos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, nustatytos kompetentingos institucijos reikalavimu gamintojai suteikia visą informaciją ir dokumentus lietuvių kalba arba kita Inspekcijai ar kitos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, nustatytos kompetentingos institucijos priimtina kalba, būtinus žaislo atitikčiai įrodyti. Inspekcijos ar kitos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, nustatytos kompetentingos institucijos reikalavimu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti į rinką pateiktų žaislų keliamą riziką.

8. Reikalavimai įgaliotiesiems atstovams:

8.1. Gamintojas rašytiniu įgaliojimu gali paskirti įgaliotąjį atstovą.

8.2. Įgaliotojo atstovo įgaliojimai neapima veiksmų, susijusių su Reglamento 7.1 punkte nustatytomis prievolėmis ir techninių dokumentų parengimu.

8.3. Įgaliotasis atstovas atlieka gamintojo pateiktame įgaliojime nurodytus uždavinius.

Įgaliojime nustatoma, kad įgaliotajam atstovui leidžiama atlikti bent jau šiuos veiksmus:

8.3.1. saugoti EB atitikties deklaraciją ir techninius dokumentus 10 metų po žaislo pateikimo į rinką ir prireikus pateikti ją Inspekcijai;

8.3.2. pagrįstu Inspekcijos reikalavimu suteikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus žaislo atitikčiai įrodyti;

8.3.3. Inspekcijos ar kitos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, nustatytos kompetentingos institucijos prašymu bendradarbiauti su ja ir pranešti apie veiksmus, kurių imamasi siekiant pašalinti su įgaliotojo atstovo įgaliojimu susijusių žaislų keliamą riziką.

9. Importuotojų prievolės:

9.1. Importuotojai į Lietuvos rinką pateikia tik šiame Reglamente ir kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus atitinkančius žaislus.

9.2. Prieš pateikdami žaislą į rinką, importuotojai patikrina ir prireikus pateikia dokumentus, įrodančius, kad gamintojas atliko atitinkamą atitikties vertinimo procedūrą, parengė techninius dokumentus, kad žaislas paženklintas reikiamu atitikties ženklu, kad prie žaislo pridėti reikiami dokumentai ir kad gamintojas įvykdė Reglamento 7.5 ir 7.6 punktuose nustatytus reikalavimus.

9.3. Jeigu importuotojas mano arba turi pagrindo manyti, kad žaislas neatitinka Reglamento 13 punkte ir 2 priede išdėstytų reikalavimų, jis neteikia žaislo į rinką, kol nėra užtikrinama žaislo atitiktis. Be to, jei žaislas kelia riziką, importuotojas praneša apie tai gamintojui ir Inspekcijai.

9.4. Importuotojai nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą ir adresą, kuriuo su jais galima susisiekti, ant žaislo arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant pakuotės arba žaislo lydimajame dokumente.

9.5. Importuotojai užtikrina, kad prie žaislo būtų pridėti nurodymai ir saugumo informacija, pateikiama lietuvių kalba.

9.6. Kai importuotojai yra atsakingi už transportavimą ir (ar) sandėliavimą, jie užtikrina, kad sandėliavimo ir transportavimo sąlygos nepakenktų jo atitikčiai reikalavimams, nustatytiems Reglamento 13 punkte ir 2 priede.

9.7. Atsižvelgdami į žaislo keliamą pavojų, siekdami apsaugoti vartotojų sveikatą ir užtikrinti saugą, importuotojai tiria parduodamų žaislų bandinius, nagrinėja ir, jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius ir susigražintus žaislus bei informuoja platintojus apie tokią stebėseną.

9.8. Importuotojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad į rinką jų pateiktas žaislas neatitinka tiesiogiai taikomų derinamųjų Sąjungos teisės aktų bei juos įgyvendinančių Lietuvos Respublikos teisės aktų, nedelsdami taiko atitinkamas priemones, reikalingas siekiant užtikrinti žaislo atitiktį, jį pašalinti iš rinkos arba susigražinti, jeigu būtina. Be to, jei žaislas kelia riziką, importuotojai nedelsdami praneša Inspekcijai ar kitos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, nustatyta kompetentingai institucijai ir nurodo išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir bet kokias taikomas atitinkamas priemones.

9.9. Importuotojai 10 metų po žaislo pateikimo į rinką saugo EB atitikties deklaracijos kopiją ir prireikus pateikia ją Inspekcijai, taip pat užtikrina, kad jos reikalavimu būtų pateikti techniniai dokumentai.

9.10. Pagrįstu Inspekcijos reikalavimu importuotojai suteikia visą informaciją ir dokumentus lietuvių kalba ar kita Inspekcijai priimtina kalba, būtinus to žaislo atitikčiai įrodyti. Inspekcijos reikalavimu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti į rinką importuotojų pateiktų žaislų keliamą riziką.

10. Platintojų prievolės:

10.1. Tiekdami rinkai žaislą, platintojai laikosi šiame Reglamente ir kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

10.2. Prieš tiekdami žaislą rinkai, platintojai patikrina, ar žaislas paženklintas reikiamu atitikties ženklu, ar prie jo pridėti reikiami dokumentai ir nurodymai bei saugumo informacija

lietuvių kalba ir ar gamintojas ir importuotojas laikėsi Reglamento 7.5, 7.6 ir 9.4 punktuose nustatytų reikalavimų.

10.3. Jei platintojas mano arba turi pagrindo manyti, kad žaislas neatitinka Reglamento 13 punkte ir 2 priede išdėstytų reikalavimų, jis neteikia žaislo į rinką iki tol, kol neužtikrinama žaislo atitiktis. Be to, jei žaislas kelia riziką, platintojas praneša apie tai gamintojui ar importuotojui, Inspekcijai ir kitos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, rinkos priežiūros institucijai.

10.4. Kai platintojai yra atsakingi už transportavimą ir (ar) sandėliavimą, jie užtikrina, kad sandėliavimo ir transportavimo sąlygos nepakenktų jo atitikčiai reikalavimams, nustatytiems Reglamento 13 punkte ir 2 priede.

10.5. Platintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad rinkai jų teiktas žaislas neatitinka taikomų tiesiogiai derinamųjų Sąjungos teisės aktų bei juos įgyvendinančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų, užtikrina, kad būtų taikomos tinkamos priemonės, reikalingos siekiant užtikrinti žaislo atitiktį, jį pašalinti arba susigrąžinti, jeigu būtina. Be to, jei žaislas kelia riziką, platintojai nedelsdami praneša apie tai Inspekcijai ir kitos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, nustatyta kompetentingai institucijai ir nurodo išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas reikalingas priemones.

10.6. Pagrįstu Inspekcijos ar kitos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, nustatytos kompetentingos institucijos reikalavimu platintojai suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus to žaislo atitikčiai nustatyti. Inspekcijos reikalavimu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti rinkai jų tiekiamų žaislų keliamą riziką.

11. Šiame Reglamente importuotojas arba platintojas laikomi gamintoju ir įgyja Reglamento 7 punkte nustatytas gamintojo prievoles, jei pateikia žaislą į rinką savo vardu ar naudodami savo prekės ženklą arba pakeičia gaminį, kuris jau pateiktas į rinką, taip, kad galėtų pasikeisti gaminio atitiktis taikomiems reikalavimams.

12. Ekonominės veiklos vykdytojų identifikavimas:

12.1. Ekonominės veiklos vykdytojai Inspekcijos prašymu nurodo šią informaciją:

12.1.1. kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuris jiems pristatė žaislą;

12.1.2. kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuriam jie pristatė žaislą.

12.2. Gamintojas turi teikti Reglamento 12.1 punkte nurodytą informaciją 10 metų po to, kai žaislas buvo pateiktas į rinką, o kiti ekonominių operacijų vykdytojai – 10 metų po to, kai tas žaislas jiems buvo pateiktas.

III. ŽAISLŲ ATITIKTIS

13. Į rinką pateikti žaislai turi atitikti esminius saugos reikalavimus, nustatytus šiame punkte, per jų numatomą ir logiškai pagrįstą naudojimo laikotarpį:

13.1. Lietuvos rinkai negalima pateikti žaislų, jeigu jie neatitinka esminių saugos reikalavimų: Reglamento 13.2, 13.3, 13.4 punktuose nustatyto bendrojo saugos reikalavimo ir Reglamento 2 priede nustatytų specialių saugos reikalavimų.

13.2. Žaislai, įskaitant juose esančias chemines medžiagas, neturi kelti pavojaus naudotojų ar trečiųjų asmenų saugai arba sveikatai, kai jie naudojami pagal paskirtį arba kitu numanomu būdu, atsižvelgiant į įprastą vaikų elgseną.

13.3. Turi būti atsižvelgiama į naudotojų (vaikų), prireikus į jų priežiūrėtojų (vaikus priežiūrinių suaugusiųjų) gebėjimus, visų pirma kai naudojami vaikams iki 36 mėnesių ar kitoms tiksliai apibrėžtomis amžiaus grupėms skirti žaislai.

13.4. Etiketės, pritvirtintos laikantis Reglamento 14.4, 14.5 ir 14.6 punktų, ir prie žaislų pridedamos naudojimo instrukcijos turi atkreipti naudotojų arba jų priežiūrėtojų dėmesį į būdingus pavojus ir riziką patirti žalą naudojant žaislus, taip pat į būdus jų išvengti.

14. Reikalavimai dėl įspėjimų:

14.1. Jei reikia dėl saugaus naudojimo, įspėjimuose pagal Reglamento 13.2, 13.3 ir 13.4

punktus nurodomi Reglamento 8 priedo I dalyje nustatyti atitinkami apribojimai naudotojams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, *Žin.*, 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

14.2. Reglamento 8 priedo II dalyje išvardytų žaislų kategorijoms naudojami tos dalies 4–12 punktuose nurodyti įspėjimai ir jų formuluotės.

14.3. Ant žaislų neturi būti nurodomas vienas ar daugiau specialių įspėjimų, nurodytų Reglamento 8 priedo II dalyje, jei jie prieštarauja pagal funkcijas, matmenis ir savybes nustatytai žaislo paskirčiai.

14.4. Gamintojas įspėjimus pateikia ant žaislo, prie žaislo tvirtinamoje etiketėje arba ant pakuotės, o prireikus prie žaislo pridedamose naudojimo instrukcijose taip, kad jie būtų aiškiai matomi ir lengvai įskaitomi, lengvai suprantami ir tikslūs. Tinkami įspėjimai turi būti tvirtinami prie mažų žaislų, parduodamų be pakuočių.

14.5. Prieš įspėjimo tekstą turi būti parašytas atitinkamas žodis „Įspėjimas“ arba „Įspėjimai“.

14.6. Įspėjimai, kurie nulemia sprendimą įsigyti žaislą, pvz., nurodomas minimalus ir maksimalus naudotojų amžius, ir kiti taikomi įspėjimai, nustatyti Reglamento 8 priede, turi būti nurodomi ant vartotojui skirtos pakuotės ar kitaip aiškiai matomi vartotojui prieš įsigijimą, įskaitant tuos atvejus, kai perkama internetu.

14.7. Įspėjimai ir saugos instrukcijos turi būti pateikiami lietuvių kalba.

15. Šį Reglamentą atitinkantys žaislai gali būti teikiami Lietuvos rinkai.

16. Žaislai, atitinkantys darniuosius standartus, kurie yra paskelbti Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, ar jų dalis atitinka šio Reglamento reikalavimus arba Reglamento 13 punkte ir 2 priede nustatytus saugos reikalavimus.

17. Jeigu Ūkio ministerija ar Inspekcija mano, kad darnusis standartas nevisiškai atitinka reikalavimus, kuriuos jis apima ir kurie yra nustatyti Reglamento 13 punkte ir Reglamento 2 priede, tai šiuos argumentus Ūkio ministerija pateikia 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/ 34/EB nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką (OL 2004 *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 2 tomas, p. 337), 5 straipsniu įsteigtam Nuolatiniam komitetui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, *Žin.*, 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

IV. EB ATITIKTIES DEKLARACIJA

18. EB atitikties deklaracijoje nurodoma, kad įrodyta, jog įvykdyti Reglamento 13 punkte ir 2 priede nustatyti reikalavimai.

19. EB atitikties deklaracijoje būtinai nurodoma informacija, pateikta šio Reglamento 6 priede ir atitinkamuose moduluose, nurodytuose 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos Sprendimo Nr. 768/2008/EB dėl Bendrijos gaminių pardavimo sistemos ir panaikinančio Sprendimą 93/465/EEB (OL 2008 L 218, p. 82) (toliau – Sprendimas 768/2008/EB) II priede, ir ji nuolat atnaujinama. EB atitikties deklaracijos forma atitinka šio Reglamento 6 priede nustatytą pavyzdį. Ji turi būti išversta į lietuvių kalbą.

20. Parengęs EB atitikties deklaraciją gamintojas prisiima atsakomybę dėl žaislo atitikties.

V. BENDRIEJI ŽYMĖJIMO „CE“ ŽENKLU PRINCIPAI, TAISYKLĖS IR SĄLYGOS

21. Lietuvos rinkai tiekiami žaislai ženklinami „CE“ ženklu.

22. Žymėjimui „CE“ ženklu taikomi bendrieji principai, nustatyti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje.

23. Laikoma, kad „CE“ ženklu paženklinti žaislai atitinka šį Reglamentą.

Punkto pakeitimai:

24. Žaislai, nepaženklinti „CE“ ženklu ar kitaip neatitinkantys šio Reglamento, gali būti rodomi ir naudojami prekybos mugėse ir parodose, jei prie jų pridedama žyma, kurioje aiškiai nurodyta, kad žaislai neatitinka šio Reglamento ir nepateks į Lietuvos rinką, kol nebus užtikrinta jų atitiktis.

25. Žaislas, etiketė arba pakuotė ženklinama „CE“ ženklu taip, kad šis ženklas būtų matomas, įskaitomas ir negalėtų būti panaikintas. Jei žaislai yra maži arba turi mažų detalių, „CE“ ženkla galima nurodyti etiketėje ar pridedamame informaciniame lapelyje. Jei to padaryti techniškai neįmanoma, prekiaujant žaislais prekių stende ir esant sąlygai, kad prekių standas iš pradžių buvo naudojamas kaip žaislų pakuotė, „CE“ ženklas gali būti tvirtinamas prie prekių stendo.

26. Jei „CE“ ženklo nematyti per pakuotę, jis turi būti bent ant pakuotės.

27. Žaislas ženklinamas „CE“ ženklu prieš pateikiamas į rinką. Prie jo gali būti pateikiama piktograma arba bet koks kitas ženklas, nurodantis konkrečią riziką ar naudojimo atvejį.

VI. ATITIKTIES ĮVERTINIMAS IR REIKALAVIMAI NOTIFIKUOTOSIOMS ĮSTAIGOMS

28. Prieš pateikdami žaislą į rinką gamintojai atlieka analizę dėl cheminio, fizinio, mechaninio pobūdžio pavojaus bei pavojaus dėl elektros, degumo, higienos ir radioaktyvumo, kurį gali kelti žaislas, ir vertina galimo minėtų rūšių pavojaus atsiradimo galimybes.

29. Prieš pateikdami žaislą į rinką gamintojai taiko Reglamento 30 ir 31 punktuose nurodytas atitikties vertinimo procedūras, kad įrodytų, jog žaislas atitinka Reglamento 13 punkte ir 2 priede išdėstytus reikalavimus.

30. Jei gamintojas taikė darniuosius standartus, kurių nuorodos numeris yra pateiktas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir kurie apima visus susijusius žaislo saugos reikalavimus, jis taiko Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priedo A modulyje nustatytą gamybos vidaus kontrolės procedūrą.

31. Žaislas teikiamas EB tipo tyrimui, kaip nurodyta Reglamento VII skyriuje, kartu taikant Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priedo C modulyje nustatytą atitikties tipui procedūrą toliau išvardytais atvejais:

31.1. kai nėra darniųjų standartų, kurių nuorodos numeris paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir kurie apima visus susijusius žaislo saugos reikalavimus;

31.2. kai Reglamento 31.1 punkte nurodyti darnieji standartai yra, tačiau gamintojas jų netaikė arba taikė tik iš dalies;

31.3. kai Reglamento 31.1 punkte nurodyti darnieji standartai arba bet kuris iš standartų buvo paskelbti su apribojimu;

31.4. kai gamintojas mano, kad dėl žaislo pobūdžio, dizaino, konstrukcijos ar paskirties yra būtina pateikti žaislą trečiajai šaliai patvirtinti.

32. Atitikties vertinimo įstaiga turi atitikti šiuos reikalavimus:

32.1. Atitikties vertinimo įstaiga steigama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus ir turi teisinį subjektiškumą.

32.2. Atitikties vertinimo įstaiga yra trečiosios šalies įstaiga, nepriklausoma nuo vertinamos organizacijos ar žaislo. Įstaiga, priklausanti verslo asociacijai arba profesinei federacijai, atstovaujančiai įmonėms, susijusioms su jos vertinamų žaislų projektavimu, gamyba, tiekimu, surinkimu, naudojimu ar priežiūra, gali būti laikoma tokia įstaiga, jeigu įrodoma, kad ji yra nešališka ir nėra jokio interesų konflikto.

32.3. Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausio lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai negali būti vertinamų žaislų projektuotojai, gamintojai, tiekėjai, montuotojai, pirkėjai, savininkai, naudotojai ar prižiūrėtojai arba tų šalių įgaliotieji atstovai.

Tai netrukdo vertinamų žaislų, kurie būtini atitikties vertinimo įstaigos veiksams, naudojimui arba tokių žaislų naudojimui asmeniniais tikslais.

32.4. Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausio lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai tiesiogiai nedalyvauja projektuojant ar gaminant, parduodant, montuojant, naudojant šiuos žaislus ar atliekant techninę jų priežiūrą, taip pat negali atstovauti šioje veikloje dalyvaujančioms šalims. Jie nesiima jokios veiklos, kuri prieštarautų jų sprendimo, susijusio su atitikties vertinimo veikla, kuriai jie notifikuoti, nepriklausomumui ar sąžiningumui. Tai ypač taikoma konsultavimo paslaugoms.

32.5. Atitikties vertinimo įstaigos užtikrina, kad joms pavaldžių įstaigų ar subrangovų veikla nepakenktų jų atitikties vertinimo veiklos konfidencialumui, objektyvumui ar nešališkumui.

32.6. Atitikties vertinimo įstaigos ir jų darbuotojai atitikties vertinimo veiklą turi vykdyti vadovaudamiesi didžiausio profesinio sąžiningumo principais, turėti tinkamą techninę kompetenciją konkrečioje srityje ir jiems neturi būti daromas joks spaudimas ar siūlomas skatinimas, visų pirma finansinis, kuris galėtų paveikti jų sprendimą arba atitikties vertinimo veiklos rezultatus, ypač jei spaudimą daro ir skatinimus siūlo šios veiklos rezultatais suinteresuoti asmenys arba asmenų grupės.

32.7. Atitikties vertinimo įstaiga yra pajėgi atlikti visas atitikties vertinimo užduotis, kurios jai yra nustatytos Reglamento VII skyriuje ir kurioms atlikti ji yra notifikuota, neatsižvelgiant į tai, ar šias užduotis atlieka pati atitikties vertinimo įstaiga, arba jos yra atliekamos įstaigos vardu ir jai prisiimant atsakomybę. Visais atvejais kiekvienai atitikties vertinimo procedūrai ir kiekvienai žaislų rūšiai ar kategorijai, kuriai atitikties vertinimo įstaiga yra notifikuota, atitikties vertinimo įstaiga turi turėti reikiamų:

32.7.1. darbuotojų, turinčių techninių žinių ir pakankamai patyrusių atitikties vertinimo užduotims atlikti;

32.7.2. procedūrų, pagal kurias atliekama atitikties vertinimo veikla, aprašymus, taip užtikrinant skaidrumą ir galimybę šias procedūras atkurti. Ji turi parengusi tinkamą politiką ir procedūras, pagal kurias užtikrinamas užduočių, jos atliekamų kaip notifikuotosios įstaigos, ir kitų užduočių atskyrimas;

32.7.3. procedūrų aprašymus, pagal kuriuos ji galėtų vykdyti savo veiklą atsižvelgdama į įmonės dydį, jos veiklos sektorių ir jos struktūrą, atitinkamo žaislo technologijos sudėtingumo mastą ir į tai, ar gamybos procesas masinis, ar serijinis.

32.8. Atitikties vertinimo įstaiga turi turėti priemonių, būtinų su atitikties vertinimo veikla susijusioms techninėms ir administracinėms užduotims tinkamai atlikti, ir galimybę naudotis visa reikiama įranga ar įrenginiais.

32.9. Už atitikties vertinimo veiklos vykdymą atsakingi darbuotojai:

32.9.1. turi tinkamą techninį ir profesinį parengimą, apimantį visą atitinkamų rūšių atitikties vertinimo veiklą, kuriai atitikties vertinimo įstaiga yra notifikuota;

32.9.2. gerai išmano atliekamo vertinimo reikalavimus ir turi reikiamus įgaliojimus tiems vertinimams atlikti;

32.9.3. turi reikiamų žinių ir išmano pagrindinius reikalavimus, taikomus darniuosius standartus, tiesiogiai taikomus derinamuosius Sąjungos teisės aktus bei juos įgyvendinančius Lietuvos Respublikos teisės aktus;

32.9.4. turi gebėjimų rengti pažymėjimus, įrašus ir ataskaitas, patvirtinančias vertinimo atlikimo faktą.

32.10. Užtikrinamas atitikties vertinimo įstaigų, jų aukščiausio lygio vadovų ir vertinimą atliekančių darbuotojų nešališkumas. Atitikties vertinimo įstaigos aukščiausio lygio vadovų ir vertinimo darbuotojų atlyginimas nepriklauso nuo atliktų vertinimų skaičiaus arba nuo tų vertinimų rezultatų.

32.11. Atitikties vertinimo įstaigos įformina atsakomybės draudimą. Šis reikalavimas netaikomas, kai atitikties vertinimą atlieka Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

32.12. Atitikties vertinimo įstaigos darbuotojai laikosi konfidencialumo reikalavimo, taikomo visai informacijai, kurią jie gavo, vykdydami savo užduotis pagal Reglamento VII skyrių arba bet kurią kitą Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų nuostatą. Šis reikalavimas netaikomas, jei atitikties vertinimo įstaigų darbuotojai atlieka savo pareigas kompetentingų institucijų atžvilgiu kitoje valstybėje narėje. Nuosavybės teisės visai pateiktai informacijai turi būti saugomos.

32.13. Atitikties vertinimo įstaigos dalyvauja atitinkamoje standartizacijos veikloje ir Europos Komisijos įsteigtos notifikuotųjų įstaigų koordinavimo grupės veikloje arba užtikrina, kad vertinimą atliekantys jų darbuotojai būtų apie šią veiklą informuoti, taip pat ji šios grupės priimtus administracinius sprendimus ir parengtus dokumentus taiko kaip bendrąsias gaires.

33. Jeigu atitikties vertinimo įstaiga įrodo, kad atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamuose darniuosiuose standartuose arba jų dalyse, kurių nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, preziumuojama, kad ji atitinka Reglamento 32 punkte nustatytus reikalavimus tiek, kiek taikytini darnieji standartai apima tuos reikalavimus.

34. Notifikuotosios įstaigos sudarydamos subrangos sutartis turi laikytis šių reikalavimų:

34.1. Jeigu notifikuotoji įstaiga užsako subrangos būdu atlikti konkrečias užduotis, susijusias su atitikties vertinimu, arba naudojasi jai pavaldžios įstaigos paslaugomis, ji užtikrina, kad subrangovas arba pavaldi įstaiga atitiktų Reglamento 32 punkte nustatytus reikalavimus, ir atitinkamai praneša Nacionaliniam akreditacijos biurui ir Ūkio ministerijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, *Žin.*, 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

34.2. Notifikuotosios įstaigos prisiima visą atsakomybę už subrangovų ar pavaldžių įstaigų atliekamas užduotis, neatsižvelgdamos į tai, kur jie yra įsisteigę.

34.3. Pavesti darbą subrangovui arba pavaldžiai įstaigai galima tik gavus kliento sutikimą.

34.4. Notifikuotosios įstaigos sudaro sąlygas Nacionaliniam akreditacijos biurui susipažinti su atitinkamais dokumentais, susijusiais su subrangovo arba pavaldžios įstaigos kvalifikacijos ir jų pagal Reglamento VII skyrių atlikto darbo įvertinimu.

35. Pagal šį Reglamentą atitikties vertinimo įstaiga notifikavimo paraišką pateikia vadovaudamasi Bandymų laboratorijų, sertifikacijos ir kontrolės įstaigų paskyrimo ir paskelbimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 674 (*Žin.*, 2006, Nr. [77-2985](#); 2010, Nr. [21-986](#)) (toliau – Vyriausybės nutarimas Nr. 674), 6 ir 7 punktais.

36. Prie Reglamento 35 punkte nurodytos paraiškos yra pridedamas atitikties vertinimo veiklos, atitikties vertinimo modulio ar modulių ir žaislo ar žaislų, kuriuos vertinti ta įstaiga turi kompetenciją, aprašymas, taip pat Nacionalinio akreditacijos biuro, kuris atitiko tarpusavio vertinimo reikalavimus, išduotas akreditacijos pažymėjimas, jeigu jis egzistuoja, patvirtinantis, kad atitikties vertinimo įstaiga atitinka Reglamento 32 punkte nustatytus reikalavimus.

37. Jeigu tam tikra atitikties vertinimo įstaiga negali pateikti akreditacijos pažymėjimo, ji Ūkio ministerijai pateikia dokumentus, būtinus jos atitikčiai Reglamento 32 punkte nustatytiems reikalavimams patikrinti, patvirtinti ir reguliariai stebėti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, *Žin.*, 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

38. Ūkio ministerija gali notifikuoti tiks tas atitikties vertinimo įstaigas, kurios atitinka Reglamento 32 punkte nustatytus reikalavimus.

39. Notifikavimo pranešime Ūkio ministerija pateikia išsamią informaciją apie atitikties vertinimo veiklą, atitikties vertinimo modulį ar modulius, atitinkamą žaislą ar žaislus ir atitinkamą kompetencijos atestaciją.

Punkto pakeitimai:

40. Jeigu notifikavimas nėra pagrįstas akreditacijos pažymėjimu, kaip nurodyta Reglamento 36 punkte, Ūkio ministerija Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia dokumentus, kurie patvirtina atitikties vertinimo įstaigos kompetenciją ir susitarimus, užtikrinančius, kad institucija bus reguliariai stebima, ir kad įstaiga toliau atitiks Reglamento 32 punkte išdėstytus reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

41. Jeigu Ūkio ministerija išsiaiškina arba jai yra pranešama, kad notifikuotoji įstaiga nebeatitinka Reglamento 32 punkte nurodytų reikalavimų arba kad ji nevykdo savo prievolių, Ūkio ministerija pagal Vyriausybės nutarime Nr. 674 nustatytą tvarką apriboja, laikinai sustabdo arba atšaukia notifikavimo galiojimą, atsižvelgdama į konkretų atvejį pagal tų reikalavimų neatitikimo arba tų prievolių nevykdymo mastą. Apie tai Ūkio ministerija nedelsdama praneša Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

42. Jeigu notifikavimo galiojimas atšaukiamas, apribojamas ar laikinai sustabdomas arba jei notifikuotoji įstaiga nutraukia savo veiklą, Ūkio ministerija imasi atitinkamų priemonių, būtinų užtikrinti, kad tos įstaigos bylas tvarkytų kita notifikuotoji įstaiga arba kad su jomis galėtų susipažinti to pageidaujančios kitos atsakingos notifikuojančiosios ir rinkos priežiūros institucijos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

43. Su veikla susijusių notifikuotųjų įstaigų reikalavimai:

43.1. Notifikuotosios įstaigos atitikties vertinimą atlieka pagal Reglamento VII skyriuje nustatytą atitikties vertinimo procedūrą.

43.2. Atitikties vertinimas atliekamas laikantis proporcingumo principo, stengiantis išvengti nereikalingos naštos ekonominės veiklos vykdytojams. Atitikties vertinimo įstaigos atlieka savo veiklą tinkamai atsižvelgdamos į įmonės dydį, jos veiklos sektorių ir jos struktūrą, žaislo technologijos sudėtingumo laipsnį ir į tai, ar gamybos procesas masinis, ar serijinis. Atitikties vertinimo įstaigos, vykdydamos šią veiklą, laikosi tokio lygio griežtumo ir apsaugos, kokio reikia, kad žaislas atitiktų šią direktyvą.

43.3. Jeigu notifikuotoji įstaiga nustato, kad gamintojas neįvykdė Reglamento 13 punkte ir 2 priede nustatytų reikalavimų ar nesivadovavo atitinkamais suderintais standartais, ji reikalauja, kad šis gamintojas imtųsi atitinkamų korekcinų priemonių ir neišduotų EB tipo tyrimo sertifikato, kaip nurodyta Reglamento 48, 49, 50 ir 51 punktuose.

43.4. Jeigu atliekant atitikties stebėseną po EB tipo tyrimo sertifikato išdavimo notifikuotoji įstaiga nustato, kad žaislas nebeatitinka reikalavimų, ji reikalauja, kad gamintojas imtųsi atitinkamų korekcinų priemonių, ir prireikus laikinai sustabdo arba panaikina EB tipo tyrimo sertifikato galiojimą.

43.5. Jeigu korekcinų priemonių nesiimama arba jos neturi reikiamo poveikio, notifikuotoji įstaiga prireikus apriboja, laikinai sustabdo ar panaikina EB tipo tyrimo sertifikatų galiojimą.

44. Su informavimu susijusios notifikuotųjų įstaigų prievolės:

44.1. Notifikuotosios įstaigos praneša Nacionaliniam akreditacijos biurui apie:

44.1.1. bet kokią atsisakymą išduoti EB tipo tyrimo sertifikatus, jų galiojimo apribojimą, laikiną sustabdymą ar panaikinimą;

44.1.2. bet kokias aplinkybes, turinčias įtakos notifikavimo aprėpčiai ir sąlygoms;

44.1.3. bet kokius prašymus dėl informacijos apie atitikties vertinimo veiklą, kuriuos jos

gavo iš Inspekcijos ar kitų valstybių narių rinkos priežiūros institucijų;

44.1.4. esant pageidavimui, atitikties vertinimo veiklą, vykdomą jų notifikavimo srityje, ir visą kitą vykdomą veiklą, pvz., tarpvalstybinę veiklą ir subrangos sutarčių sudarymą.

44.2. Notifikuotosios įstaigos kitoms pagal šį Reglamentą notifikuotoms įstaigoms, kurios vykdo panašią atitikties vertinimo veiklą ir vertina tuos pačius žaislus, teikia atitinkamą informaciją apie klausimus, susijusius su neigiamais ir, esant pageidavimui, teigiamais atitikties vertinimo rezultatais.

VII. EB TIPO TYRIMAS

45. Paraiška atlikti EB tipo tyrimą teikiama, o tyrimas atliekamas ir EB tipo tyrimo sertifikatas išduodamas laikantis Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priedo B modulyje nustatytos procedūros. EB tipo tyrimas atliekamas Sprendimo Nr. 768/2008/EB B modulio 2 dalies antroje įtraukoje nurodytu būdu. Be minėtų, taikomi Reglamento 46–52 punktų reikalavimai.

46. Paraiškoje atlikti EB tipo tyrimą, be kitų dalykų, pateikiamas žaislo aprašymas ir nurodoma gamybos vieta ir adresas.

47. Kai EB tipo tyrimą atlieka pagal Vyriausybės nutarimą Nr. 674 nustatyta notifikuota įstaiga (toliau – notifikuotoji įstaiga), ji, prireikus kartu su gamintoju, vertina pagal Reglamento 28 punktą gamintojo atliktą analizę dėl pavojaus, kurį gali kelti žaislas.

48. EB tipo tyrimo sertifikate, be kitų dalykų, pateikiama nuoroda į šį Reglamentą, spalvotas atvaizdas ir aiškus žaislo apibūdinimas, įskaitant matmenis, taip pat atliktų bandymų sąrašas (su nuoroda į atitinkamą bandymo ataskaitą).

49. EB tipo tyrimo sertifikatas peržiūrimas, jei reikia, bet kuriuo metu, visų pirma, kai keičiamas žaislo gamybos procesas, naudojamos žaliavos arba sudedamosios dalys, ir visais atvejais – kas penkerius metus.

50. EB tipo tyrimo sertifikatas panaikinamas, jei žaislas neatitinka Reglamento 13 punkte ir 2 priede nustatytų reikalavimų.

51. Notifikuotosios įstaigos negali suteikti EB tipo tyrimo sertifikatų žaislams, kuriems buvo atsisakyta suteikti sertifikatą arba kuriems sertifikatas buvo panaikintas.

52. Su EB tipo tyrimo procedūromis susiję techniniai dokumentai ir korespondencija rengiama lietuvių kalba arba, jei notifikuotoji įstaiga įsikūrusi kitoje valstybėje narėje, – įstaigai priimtina kalba.

VIII. TECHNINIAI DOKUMENTAI

53. Reglamento 7.2 punkte nurodytuose techniniuose dokumentuose, tarp kurių visų pirma turi būti Reglamento 7 priede išvardyti dokumentai, pateikiami visi duomenys ir išsami informacija, susiję su gamintojo taikomomis priemonėmis, kurios skirtos užtikrinti, kad žaislai atitiktų atitinkamus Reglamento 13 punkte ir 2 priede nustatytus reikalavimus.

54. Techniniai dokumentai rengiami lietuvių kalba, atsižvelgiant į Reglamento 52 punkto reikalavimą.

55. Gamintojas, gavęs Inspekcijos ar kitos valstybės narės, į kurios rinką buvo pateiktas žaislas, rinkos priežiūros institucijos motyvuotą prašymą, pateikia atitinkamų techninių dokumentų dalių vertimą į tos valstybės narės kalbą. Kai rinkos priežiūros institucija gamintojo paprašo pateikti techninių dokumentų arba jų dalių vertimą, ji vertimui pateikti gali nustatyti 30 dienų terminą, jei nėra pagrįstų priežasčių nustatyti trumpesnę terminą dėl rimtos ar tiesioginės rizikos.

56. Jei gamintojas nesilaiko Reglamento 53, 54, 55 punktuose nurodytų prievolių, Inspekcija gali reikalauti, kad jo sąskaita per Inspekcijos nustatytą laikotarpį notifikuotoji įstaiga atliktų tyrimą, siekdama patikrinti atitiktį darniesiems standartams ir esminiams saugos reikalavimams.

IX. RINKOS PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

57. Kai Inspekcija imasi šiame Reglamente, ypač Reglamento 58 punkte nustatytų priemonių, ji, nepažeisdama teisės aktų, vadovaujasi atsargumo principu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

58. Į rinką pateiktų žaislų priežiūra yra atliekama pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 15–29 straipsnius. Be nurodytų straipsnių, taikomi šio Reglamento 59, 60, 61 punktai.

59. Inspekcija gali prašyti, kad notifikuotoji įstaiga pateiktų informacijos apie bet kokią EB tipo tyrimo sertifikatą, kurį ši įstaiga išdavė ar kuriuo galiojimą panaikino, arba kuris susijęs su bet kuriuo atsisakymu išduoti tokį sertifikatą, įskaitant bandymų ataskaitas ir techninius dokumentus.

60. Jei Inspekcija nustato, kad žaislas neatitinka Reglamento 13 punkte ir 2 priede nustatytų reikalavimų, tais atvejais, kai turima tai patvirtinančių įrodymų, ji nurodo notifikuotajai įstaigai panaikinti tokių žaislų EB tipo tyrimo sertifikatą.

61. Prireikus ir ypač Reglamento 49 punkte nurodytais atvejais Inspekcija nurodo notifikuotajai įstaigai persvarstyti EB tipo tyrimo sertifikatą.

62. Jei Inspekcija ėmėsi veiksmų pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 20 straipsnį arba ji turi pakankamo pagrindo manyti, kad žaislas, kuriam taikomas šis Reglamentas, kelia riziką asmenų sveikatai ar saugai arba kitiems su visuomenės interesų apsauga susijusiems aspektams, kuriems taikomas šis Reglamentas, ji atlieka vertinimą, susijusį su atitinkamu žaislu ir apimančią visus šiame Reglamente nustatytus reikalavimus. Atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai bendradarbiauja su Inspekcija pagal jos nustatytus reikalavimus.

Jei atlikdama šį vertinimą Inspekcija nustato, kad žaislas neatitinka šiame Reglamente nustatytų reikalavimų, ji reikalauja, kad atitinkamas ūkinės veiklos vykdytojas nedelsdamas imtųsi reikiamų atitinkamų priemonių, kad žaislas atitiktų tuos reikalavimus, arba pašalintų žaislą iš rinkos, arba jį susigražintų per pagrįstą laikotarpį, kurį ji nustato atsižvelgdama į rizikos pobūdį.

Inspekcija atitinkamai informuoja atitinkamą notifikuotąją įstaigą.

Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnis taikomas šio punkto antroje pastraipoje nurodytoms priemonėms.

63. Jei Inspekcija mano, kad neatitiktis neapsiriboja Lietuvos teritorija, ji informuoja Europos Komisiją ir kitas valstybes nares apie vertinimo rezultatus ir veiksmus, kurių jų reikalavimu ėmėsi ekonominės veiklos vykdytojai.

64. Atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad įmanomos korekcinės priemonės būtų taikomos gaminiais, kuriuos tas ekonominės veiklos vykdytojas pateikė į rinką Sąjungoje.

65. Jeigu per Reglamento 62 punkte antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas nesiima atitinkamo korekcinio veiksmo, Inspekcija imasi 66 punkte nurodytų atitinkamų reikiamų pereinamojo laikotarpio priemonių, kuriomis siekiama uždrausti arba apriboti tiekimą Lietuvos rinkai, pašalinti žaislą iš rinkos arba jį susigražinti.

Apie visas tokias priemones Inspekcija informuoja Europos Komisiją ir kitas valstybes nares.

66. Reglamento 65 punkte nurodyta informacija apima visus duomenis, visų pirma duomenis, reikalingus reikalavimų neatitinkančiam žaislui, žaislo kilmei, tariamos neatitikties ir keliamos rizikos pobūdžiui ir nacionaliniu lygmeniu taikomų priemonių pobūdžiui ir trukmei bei atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo argumentams nustatyti. Inspekcija nurodo, ar neatitikties priežastis yra:

66.1. tai, kad gaminyje neatitinka asmenų sveikatos ar saugos reikalavimų;

66.2. darnųjų standartų, kurie yra nurodyti Reglamento 16 punkte kaip suteikiantys atitikties prielaidą, trūkumai.

67. Inspekcija, gavusi informaciją apie kitos valstybės narės inicijuotą procedūrą,

nedelsdama praneša Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie bet kokias priimtas priemones ar bet kokią turimą papildomą informaciją, susijusią su gaminio neatitiktimi, ir apie savo prieštaravimą, jeigu ji nepritaria kitos valstybės narės nacionalinei priemonei, apie kurią buvo pranešta.

68. Jeigu per tris mėnesius po 65 punkte nurodytos informacijos gavimo nei valstybė narė, nei Europos Komisija nepareišė nepritarimo pereinamojo laikotarpio priemonei, kurią taiko Inspekcija, ta priemonė laikoma pagrįsta.

69. Inspekcija užtikrina, kad atitinkamo žaislo atžvilgiu būtų imamasi tinkamų ribojamųjų priemonių, nustatytų Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [52-1673](#); 2001, Nr. [64-2324](#)).

70. Jeigu Inspekcijos ar kitos valstybės narės nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, Inspekcija imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad reikalavimų neatitinkantis gaminys būtų pašalintas iš rinkos, ir atitinkamai informuoja Europos Komisiją. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma nepagrįsta, Inspekcija panaikina tą priemonę.

71. Jeigu 65 punkte nurodyta tokia priemonė, apie kurią reikia pranešti per Sąjungos skubaus pasikeitimo informacija sistemą (RAPEX) pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 22 straipsnį, nebūtina apie ją pranešti atskirai remiantis šio Reglamento 65 punktu, jeigu vykdomi šie reikalavimai:

71.1. Sąjungos skubaus pasikeitimo informacija sistemos pranešime nurodoma, kad pranešti apie šią priemonę taip pat reikalaujama šiuo Reglamentu;

71.2. 66 punkte nurodyti patvirtinamieji įrodymai pateikiami kartu su Sąjungos skubaus pasikeitimo informacija sistemos pranešimu.

X. OFICIALI NEATITIKTIS

72. Nepažeisdama šio Reglamento 62–69 punktų nuostatų, Inspekcija, nustačiusi vieną iš toliau minėtų faktų, pareikalauja, kad konkrečiu atveju atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas panaikintų susijusį neatitikimą:

72.1. CE ženklu buvo ženklinama pažeidžiant šio Reglamento 21–24 punktus arba Reglamento 25–27 punktus;

72.2. nebuvo ženklinama CE ženklu;

72.3. nebuvo parengta EB atitikties deklaracija;

72.4. EB atitikties deklaracija nebuvo tinkamai parengta;

72.5. techniniai dokumentai nepateikti arba nepateikta visa informacija.

73. Jeigu Reglamento 72 punkte nurodyta neatitiktis išlieka, Inspekcija imasi būtinų ir reikiamų priemonių, siekdama apriboti ar uždrausti tiekti rinkai gaminį arba siekdama užtikrinti, kad gaminys būtų susigrąžintas arba pašalintas iš rinkos.

XI. SPECIFINĖS ADMINISTRACINĖS NUOSTATOS

74. 2014 m. birželio 20 d., o vėliau kas 5 metus Inspekcija pateikia ataskaitą Ūkio ministerijai, kurioje pagal savo kompetenciją pateikia padėties vertinimą atsižvelgdama į žaislų saugą ir šio Reglamento veiksmingumą bei Lietuvoje atliktos rinkos priežiūros apžvalgą. Iki 2014 m. liepos 20 d. Ūkio ministerija galutinę ataskaitą pateikia Europos Komisijai.

75. Ūkio ministerijai ir Europos Komisijai patvirtinus priemones pagal šį Reglamentą, taikomi Produktų saugos įstatymo 14 ir 15 straipsniuose nustatyti skaidrumo ir konfidencialumo reikalavimai.

76. Pagal šį Reglamentą Inspekcijai taikant bet kokias priemones, kuriomis siekiama uždrausti arba apriboti žaislo pateikimą į rinką, pašalinti ar susigrąžinti žaislą iš rinkos, nurodomi tikslūs motyvai, kuriais grindžiamos šios priemonės. Apie šias priemones Inspekcija nedelsdama praneša atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui, kartu informuoja

apie susidariusiai padėčiai ištaisyti būtinus veiksmus, kurių galima būtų imtis pagal atitinkamos valstybės narės galiojančius teisės aktus, taip pat apie nustatytą terminą, per kurį gali būti imtasi šių veiksmų.

GAMINIŲ, KURIE NĖRA LAIKOMI ŽAISLAIS PAGAL ŽAISLŲ SAUGOS TECHNINĮ REGLAMENTĄ, SĄRAŠAS

1. Dekoratyviniai objektai, skirti šventėms ir šventiniams renginiams.
  2. Gaminiai kolekcionieriams su sąlyga, kad ant gaminio ar jo pakuotės aiškiai ir įskaitomai nurodyta, kad jis skirtas 14 metų ar vyresniems kolekcionieriams. Šios kategorijos pavyzdžiai:
    - 2.1. detalūs ir natūralaus dydžio modeliai;
    - 2.2. rinkiniai, iš kurių galima surinkti detalius sumažintus modelius;
    - 2.3. tautinės bei dekoratyvinės lėlės ir panašūs dirbiniai;
    - 2.4. istorinės žaislų kopijos;
    - 2.5. tikrų šaunamųjų ginklų kopijos.
  3. Sporto įranga, įskaitant riedučius, vienaėlius riedučius ir riedlentes, skirtas vaikams, kurių kūno masė ne mažesnė kaip 20 kg.
  4. Dviračiai, kurių maksimalus sėdynės aukštis yra daugiau kaip 435 mm, kai matuojamas vertikalus atstumas nuo žemės iki sėdynės paviršiaus, sėdynei esant horizontalioje padėtyje ir nuleistai iki žemiausio galimo lygio.
  5. Motoroleriai ir kitos transporto priemonės, skirtos keliauti viešaisiais keliais ar viešaisiais takais.
  6. Elektra varomos transporto priemonės, skirtos keliauti viešaisiais keliais, viešaisiais takais ar jų šaligatviais.
  7. Vandens sporto įranga, skirta naudoti vandens gelmėje, ir vaikams mokytis plaukti skirti įtaisai, pvz., plaukiojamosios kėdutės ir plaukiojimo reikmenys.
  8. Dėlionės iš daugiau kaip 500 dalių.
  9. Šautuvai ir pistoletai, naudojantys suslėgtąsias dujas, išskyrus vandens šautuvus ir vandens pistoletus ir ilgesnius nei 120 cm lankus šaudymui.
  10. Fejerverkai, įskaitant sprogdinimo kapsules, kurios nėra specialiai pritaikytos žaislams.
  11. Gaminiai ir žaidimai su smailiais svaidomaisiais daiktais, pvz., strėlyčių su metaliniais antgaliais rinkiniai.
  12. Funkciniai mokomieji gaminiai, pvz., elektrinės viryklės, laidynės ir kiti funkciniai gaminiai, veikiantys esant vardinei įtampai, neviršijančiai 24 voltų, parduodami vien tik mokymo prižiūrint suaugusiems tikslais.
  13. Gaminiai, skirti naudoti mokomaisiais ir kitais pedagoginiais tikslais prižiūrint mokytojų, pvz., mokslinė įranga.
  14. Elektroninė įranga, pvz., asmeniniai kompiuteriai ir žaidimų pultai, reikalingi pasinaudoti interaktyvia programine įranga ir susijusiais išoriniais įrenginiais, jeigu elektroninė įranga ar susiję išoriniai įrenginiai nėra specialiai suprojektuoti arba skirti vaikams ir patys savaime nėra žaislai, pvz., specialiai suprojektuoti asmeniniai kompiuteriai, klaviatūros, vairalazdės ar vairaračiai.
  15. Interaktyvi programinė įranga, skirta laisvalaikiui ir pramogoms, pvz., kompiuteriniai žaidimai ir jų laikmenos, kompaktiniai diskai.
  16. Čiulptukai kūdikiams.
  17. Vaikiški kilnojамieji šviestuvai.
  18. Žaislams skirti elektros transformatoriai.
  19. Vaikiški mados aksesuarai, kurie nėra skirti žaisti.
-

SPECIALIŲJŲ SAUGOS REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specialių saugos reikalavimų aprašas (toliau – Aprašas) nustato specialiuosius reikalavimus žaislų fizikinėms ir mechaninėms savybėms, degumui, cheminėms savybėms, elektrinėms savybėms, higienai ir radioaktyvumui.

II. FIZIKINĖS IR MECHANINĖS SAVYBĖS

2. Žaislai bei jų dalys, o jeigu žaislai yra įtaisomi – jų sutvirtinimai turi būti reikiamo mechaninio stiprumo ir prireikus stabilumo, kad atlaikytų žaidimo metu naudojamą deformuojančią jėgą, nesulūžtų ar nebūtų sugadinti taip, kad dėl to kiltų rizika susižeisti.

3. Atviros briaunos, kyšuliai, vielos, laidai ir žaislų sutvirtinimo detalės turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad būtų kiek įmanoma sumažinta dėl sąlyčio su jais kylanti rizika fiziškai susižeisti. Žaislai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad būtų panaikinta ar iki minimumo sumažinta rizika, kurią galėtų sukelti žaislų dalių judėjimas.

4. Žaislai ir jų dalys neturi kelti rizikos pasismaugti.

5. Žaislai ir jų dalys neturi kelti rizikos uždusti dėl viršutinių (burnos ir nosies ertmės) kvėpavimo takų užblokavimo iš vidaus ir išorės.

6. Žaislai ir jų sudedamosios dalys turi būti tokių matmenų, kad jos negalėtų sukelti pavojaus uždusti, kai oro srautas užblokuojamas dėl burnoje arba ryklėje įstrigusio objektų arba dėl apatiniuose kvėpavimo takuose įstrigusio objektų.

7. Aiškiai vaikams iki 36 mėnesių naudoti skirti žaislai, jų sudedamosios dalys ir nuo žaislų nuimamos dalys turi būti tokių matmenų, kad jų nebūtų įmanoma praryti arba jos negalėtų patekti į kvėpavimo takus. Tokie reikalavimai taip pat taikomi kitiems žaislams, kurie skirti dėti į burną, jų sudedamosioms dalims ir nuo žaislų nuimamoms dalims.

8. Pakuotė, kurioje žaislai pateikiami mažmeninei prekybai, neturi kelti rizikos pasismaugti ar uždusti dėl viršutinių (burnos ir nosies ertmės) kvėpavimo takų užblokavimo.

9. Maiste esantys arba su maistu sumaišyti žaislai turi būti atskiroje pakuotėje. Ši pateikiama pakuotė turi būti tokių matmenų, kad jos nebūtų galima praryti (arba) ji negalėtų patekti į kvėpavimo takus.

10. Aprašo 8 ir 9 punktuose minima žaislų pakuotė, t. y. rutulio, kiaušinio ar elipsoido formos pakuotė, ir jos nuimamosios dalys arba cilindro pavidalo pakuotė suapvalintais galais turi būti tokių matmenų, kad negalėtų sukelti pavojaus uždusti, kai oro srautas užblokuojamas dėl burnoje ar ryklėje įstrigusio objektų arba dėl apatiniuose kvėpavimo takuose įstrigusio objektų.

11. Draudžiami žaislai, kurie įterpti į maisto gaminius taip, kad vartojimo metu norint tiesiogiai pasiekti žaislą pirmiausia reikia suvartoti maisto produktą. Žaislo dalys, kitaip tiesiogiai pritvirtintos prie maisto produkto, turi atitikti Aprašo 6 ir 7 punktus.

12. Vandenyje naudoti skirti žaislai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad, atsižvelgiant į rekomenduojamą to žaislo naudojimo būdą, kiek įmanoma būtų sumažinta rizika tam žaislui prarasti plūdumą ir vaikui teikiamą atramą.

13. Žaisluose, į kurių vidų galima patekti ir kurie patekusiame į vidų vaikui sudaro uždara erdvę, turi būti išėjimo anga, kurią numanomas naudotojas galėtų lengvai atidaryti iš vidaus.

14. Žaislai, suteikiantys vartotojams mobilumo, turi, jei tik įmanoma, turėti įtaisytą stabdžių sistemą, kuri būtų pritaikyta to žaislo tipui ir proporcinga jo pasiekiamai kinetinei energijai. Tokia sistema privalo būti naudotojo lengvai valdoma, nerizikuojant iškristi,

susižeisti ar sužeisti trečiuosius asmenis.

15. Maksimalus elektra varomų važinėti skirtų žaislų projektinis greitis turi būti apribotas tiek, kad būtų iki minimumo sumažinta rizika susižeisti.

16. Svaidinių forma bei sudėtis ir kinetinė energija, kurią jie gali išvystyti išsaunami iš tam tikslui skirto žaislo, turi būti tokios, kad, atsižvelgiant į to žaislo pobūdį, nekeltų rizikos naudotojui susižaloti ar sužaloti trečiuosius asmenis.

17. Žaislai turi būti pagaminti taip, kad būtų užtikrinta, jog:

17.1. asmuo, palietęs bet kokius atvirus maksimalios ir minimalios temperatūros paviršius, nesusižalotų;

17.2. žaisle esantys skysčiai ir dujos nepakiltų iki tokios temperatūros ar spaudimo, kad išsiverždami iš to žaislo dėl priežasčių, nesusijusių su tinkamu to žaislo funkcionavimu, neapdegintų ar kaip nors kitaip nesusižalotų žmonių.

18. Žaislai, kurie suprojektuoti skleisti garsus, skleidžiamo impulsinio triukšmo ir trunkamojo triukšmo maksimalios vertės atžvilgiu turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad iš jų sklindantis garsas nepakenktų vaiko klausai.

19. Judrumo žaislai turi būti pagaminti taip, kad būtų kuo labiau sumažinta rizika kūno dalims būti sutraiškytoms ar įstrigti ar drabužiams įstrigti. Taip pat turi būti maksimaliai sumažinta rizika nukristi, susitrenkti ir nuskęsti. Visų pirma bet kuris šių žaislų paviršius, kurį žaisdami gali pasiekti vienas ar daugiau vaikų, turi būti projektuojamas taip, kad galėtų išlaikyti jų svorį.

III. DEGUMAS

20. Žaislai vaiko aplinkoje neturi tapti pavojingais degiais daiktais. Todėl jie turi būti sudaryti iš medžiagų, kurios atitinka bent vieną iš šių reikalavimų:

20.1. tiesiogiai nuo liepsnos, kibirkšties ar kitokio ugnies židinio neužsidega;

20.2. nėra labai degios (ugnis užgęsta, išnykus liepsnos priežastčiai);

20.3. jei jos ir užsidega, tai dega lėtai ir liepsna sklinda nedideliu greičiu;

20.4. nepaisant žaislo cheminės sudėties, yra sukurtos taip, kad mechaniskai vėlintų degimo procesą.

Tokios galinčios degti medžiagos neturi kelti rizikos, kad užsidegs kitos tam žaislui panaudotos medžiagos.

21. Žaisluose, kuriuose dėl jų funkcionavimui esminių priežasčių yra medžiagų ar mišinių, atitinkančių Žaislų saugos techninio reglamento (toliau – Reglamentas) 4 priedo 1 punkte nustatytus klasifikavimo kriterijus, ypač chemijos bandymams, modelių surinkimui, plastikinei ir keraminei lipdybai, emaliavimui, fotografijai ir panašių rūšių veiklai skirtuose reikmenyse ir įrenginiuose, neturi būti medžiagų ar mišinių, kurie gali tapti degūs netekę nedegių lakių komponentų.

22. Žaislai, išskyrus žaislines sprogdinimo kapsules, neturi būti sprogstami arba juose neturi būti galinčių sprogti elementų ar medžiagų, juos naudojančią, kaip nurodyta Reglamento 13.2 punkte.

23. Žaisluose ir ypač chemijos žaidimuose bei žaisluose neturi būti medžiagų ar mišinių:

23.1. kurie, sumaišyti kartu, gali sprogti dėl cheminės reakcijos arba pakaitinus;

23.2. kurie gali sprogti, sumaišyti su oksiduojančiomis medžiagomis;

23.3. arba kurie turi lakiųjų komponentų, galinčių užsidegti ore ir sudaryti degų sprogstamą garo ar oro mišinį.

IV. CHEMINĖS SAVYBĖS

24. Žaislai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad nekiltų rizika, jog bus pakenkta žmonių sveikatai dėl cheminių medžiagų ir mišinių, iš kurių žaislai sudaryti ar kurių yra žaislų

sudėtyje, poveikio, jei žaislai naudojami, kaip nurodyta Reglamento 13.2 punkte.

Žaislai turi atitikti atitinkamus tiesiogiai taikomus Europos Sąjungos (toliau – Sąjunga) teisės aktus bei Sąjungos teisės aktus įgyvendinančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, susijusius su tam tikrų kategorijų produktais arba tam tikrų medžiagų ar mišinių ribojimu.

25. Žaislai, kurie patys yra medžiagos ar mišiniai, taip pat turi atitikti Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2001, Nr. [16-509](#); 2002, Nr. [81-3501](#)), ir 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo, iš dalies keičiantį ir panaikinantį direktyvas 65/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 790/2009 (OL 2009 L 235, p. 1) (toliau – Reglamentas 1272/2008), ir reikalavimus, susijusius su tam tikrų medžiagų ir mišinių klasifikavimu, įpakavimu ir ženklavimu etiketėmis.

26. Nepažeidžiant Aprašo 24 punkto antroje dalyje nustatytų taikomų apribojimų, žaisluose, žaislų sudedamosiose dalyse arba mikrostruktūriškai atskirose žaislų dalyse nenaudojamos medžiagos, kurios remiantis Reglamentu 1272/2008 klasifikuojamos kaip kancerogeninės, mutageninės arba toksiškos reprodukcijai (CMR) pagal 1A, 1B arba 2 kategorijas.

27. Nukrypstant nuo Aprašo 26 punkto nuostatų, medžiagas arba mišinius, kurie klasifikuojami kaip Reglamento 4 priedo 3 punkte išvardytų kategorijų CMR medžiagos, galima naudoti žaisluose, žaislų sudedamosiose dalyse arba mikrostruktūriškai atskirose žaislų dalyse, jeigu tenkinama viena ar daugiau šių sąlygų:

27.1. naudojamos medžiagos ir mišiniai, kurių individuali koncentracija prilygsta arba yra mažesnė negu atitinkama koncentracija, nustatyta Reglamento 4 priedo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose dėl šių medžiagų turinčių mišinių klasifikavimo;

27.2. naudojant žaislą, kaip nurodyta Reglamento 13.2 punkte, šios medžiagos ar mišiniai negali būti prieinami vaikams, įskaitant tai, kad negali būti įmanoma jų įkvėpti;

27.3. kai medžiagą ar mišinį leista naudoti, o jų naudojimo būdai išvardyti Reglamento 3 priede.

28. Sprendimas leisti naudoti atitinkamų kategorijų CMR medžiagas gali būti priimtas, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

28.1. mokslinis komitetas, vertinantis medžiagų ir mišinių naudojimą žaisluose, įvertina medžiagos ar mišinio naudojimą ir nustato, kad visų pirma, atsižvelgiant į poveikį, jos yra saugios;

28.2. alternatyvų analize patvirtinama, kad neturima tinkamų pakaitinių medžiagų ar mišinių;

28.3. medžiagos ar mišinio nedraudžiama naudoti vartojimo prekėse pagal 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL 2006 L 396, p. 1) su paskutiniais pakeitimais padarytais 2011 m. kovo 15 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 253/2011 (OL 2011 L 69, p. 7) (toliau – Reglamentas 1907/2006).

29. Nukrypstant nuo Aprašo 26 punkto nuostatų, medžiagas arba mišinius, kurie klasifikuojami kaip Reglamento 4 priedo 4 punkte išvardytų kategorijų CMR medžiagos, galima naudoti žaisluose, žaislų sudedamosiose dalyse arba mikrostruktūriškai atskirose žaislų dalyse, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

29.1. naudojamos medžiagos ar mišiniai, kurių individuali koncentracija prilygsta arba

yra mažesnė negu atitinkama koncentracija, nustatyta Reglamento 4 priedo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose dėl šių medžiagų turinčių mišinių klasifikavimo;

29.2. naudojant žaislą, kaip nurodyta Reglamento 13.2 punkte, medžiagos ar mišiniai negali būti prieinami vaikams, įskaitant tai, kad negali būti įmanoma jų įkvėpti;

29.3. kai medžiagą ar mišinį leista naudoti, o jų sunaudojimo būdai pateikti Reglamento 3 priede.

30. Sprendimas leisti naudoti atitinkamų kategorijų CMR medžiagas gali būti priimtas, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

30.1. mokslinis komitetas, vertinantis medžiagų ir mišinių naudojimą žaisluose, įvertina medžiagos ar mišinio naudojimą ir nustato, kad visų pirma, atsižvelgiant į poveikį, jos yra saugios;

30.2. medžiagos ar mišinio nedraudžiama naudoti vartojimo prekėms gaminti pagal Reglamentą 1907/2006.

31. Aprašo 26, 27, 28, 29 ir 30 punktai netaikomi nikeliui ir nerūdijančiam plienui.

32. Aprašo 26, 27, 28, 29 ir 30 punktai netaikomi medžiagoms šiais atvejais:

32.1. kai medžiagos atitinka specialias Reglamento 5 priede nustatytas ribines vertes;

32.2. iki tol, kai Reglamento 5 priede bus nustatytos ribinės vertės, bet ne vėliau nei 2017 m. liepos 20 d.;

32.3. medžiagoms, kurioms taikomos ir kurios atitinka 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinančio Direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB (OL 2004 L 338, p. 4) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009 (OL 2009 L 188, p. 14) ir juo susijusias specialias priemones, taikomas konkrečioms medžiagoms, nuostatas dėl medžiagų, kurios liečiasi su maistu.

33. Nepažeidžiant Aprašo 26, 27 ir 28 punkto taikymo, draudžiama žaisluose, skirtuose jaunesniems negu 36 mėnesių amžiaus vaikams, arba žaisluose, skirtuose dėti į burną, naudoti nitrozoامينus ir nitro junginius, jei medžiagų išsiskyrimas nitrozoaminų atveju yra lygus arba didesnis nei 0,05 mg/kg ir nitro junginių atveju – lygus arba didesnis nei 1 mg/kg.

34. Kosmetikos žaislai, pavyzdžiui, žaislinė kosmetika lėlėms, turi atitikti Lietuvos higienos normoje 62:2003 „Kosmetikos gaminiai – bendrieji reikalavimai, draudžiamos ir ribojamos medžiagos“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. V-757 (Žin., 2004, Nr. [21-647](#)) (toliau – higienos norma 62:2003), nustatytus sudėties ir ženklavimo etiketėmis reikalavimus.

35. Žaisluose neturi būti alerginių kvapiųjų medžiagų, nurodytų Aprašo 1 lentelėje, tačiau leidžiami šių medžiagų likučiai, jei jie yra techniškai neišvengiami, laikantis gerosios gamybos praktikos, ir jų kiekis neviršija 100 mg/kg.

1 lentelė

Nr.	Alerginės kvapiosios medžiagos pavadinimas	CAS Nr.
1.	Didžiojo debesio aliejaus (<i>Inula helenium</i>)	97676-35-2
2.	Alilizoticionato	57-06-7
3.	Benzilcianido	140-29-4
4.	4-tret-butilfenolio	98-54-4
5.	Vaistinių balandų aliejaus	8006-99-3
6.	Ciklamenų alkoholio	4756-19-8
7.	Dietilmaleato	141-05-09
8.	Dihidrokumarino	119-84-6
9.	2,4-dihidrosi-3-metilbenzaldehido	6248-20-0

Nr.	Alerginės kvapiosios medžiagos pavadinimas	CAS Nr.
10.	3,7-dimetil-2-okten-1-ol (6,7-dihidrogeraniolio)	40607-48-5
11.	4,6-dimetil-8-tret-butilkumarino	17874-34-9
12.	Dimetilcitrakonato	617-54-9
13.	7,11-dimetil-4,6,10-dodekatrien-3-ono	26651-96-7
14.	6,10-dimetil-3,5,9-undekatrien-2-ono	141-10-6
15.	Difenilamino	122-39-4
16.	Etilakrilato	140-88-5
17.	Figų lapų, šviežių ir preparatų	68916-52-9
18.	Trans-2-heptenalio	18829-55-5
19.	Trans-2-heksenalio dietilacetolio	67746-30-9
20.	Trans-2-heksenalio dimetilacetolio	18318-83-7
21.	Hidroabietilo alkoholio	13393-93-6
22.	4-etoksi-fenolio	622-62-8
23.	6-izopropil-2-dekahidronaftalenolio	34131-99-2
24.	7-metoksikumarino	531-59-9
25.	4-metoksifenolio	150-76-5
26.	4-(p-metoksifenil)-3-buten-2-ono	943-88-4
27.	1-(p-metoksifenil)-3-penten-1-ono	104-27-8
28.	Metil-trans-2-buten-2-ono	623-43-8
29.	6-metilkumarino	92-48-8
30.	7-metilkumarino	2445-83-2
31.	5-metil-2,3-heksandiono	13706-86-0
32.	Kvapiųjų sėklų šaknų aliejaus (<i>Saussurea lappa Clarke</i>)	8023-88-9
33.	7-etoksi-4-metilkumarino	87-05-8
34.	Heksahidrokumarino	700-82-3
35.	Peru balzamo (<i>Myroxylonpereirae Klotzsch</i>)	8007-00-9
36.	2-pentiliden-cikloheksanono	25677-40-1
37.	3,6,10-trimetil-3,5,9-undekatrien-2-ono	1117-41-5
38.	Verbenų aliejaus (<i>Lippia citriodora Kunth</i>)	8024-12-2
39.	Ambreto muskuso (4-tert-butil-3-metoksi-2,6-dinitrotolueno)	83-66-9
40.	4-fenil-3-buten-2-ono	122-57-6
41.	Amilcinamalio	122-40-7
42.	Amilcinamalio alkoholio	101-85-9
43.	Benzilo alkoholio	100-51-6
44.	Benzilsalicilato	118-58-1
45.	Cinamilo alkoholio	104-54-1
46.	Cinamalio	104-55-2

Nr.	Alerginės kvapiosios medžiagos pavadinimas	CAS Nr.
47.	Citralio	5392-40-5
48.	Kumarino	91-64-5
49.	Eugenolio	97-53-0
50.	Geraniolio	106-24-1
51.	Hidroksicitronelalio	107-75-5
52.	Hidroksi-metilpentilcikloheksenkarboksaldehido	31906-04-4
53.	Izoeugenolio	97-54-1
54.	Sodinių briedragių ekstraktų	90028-68-5
55.	Sėleninių briedragių ekstraktų	90028-67-4

36. Ant žaislo tvirtinamoje etiketėje, ant pakuotės arba pridedame informaciniame lapelyje turi būti nurodyti Aprašo 2 lentelėje išvardytų alerginių kvapiųjų medžiagų, jeigu jų dedama į žaislus ir jeigu koncentracija viršija 100 mg/kg žaislo ar jo sudedamųjų dalių masės, pavadinimai.

2 lentelė

Nr.	Alerginės kvapiosios medžiagos pavadinimas	CAS Nr.
1.	Anizilo alkoholis	105-13-5
2.	Benzilbenzoatas	120-51-4
3.	Benzilcinamatas	103-41-3
4.	Citronelolis	106-22-9
5.	Farneolis	4602-84-0
6.	Heksilcinamono aldehidas	101-86-0
7.	Lilial	80-54-6
8.	D-limonenas	5989-27-5
9.	Linalolis	78-70-6
10.	Metilheptinkarbonatas	111-12-6
11.	3-metil-4-(2,6,6-trimetil-2-cikloheksen-1-il)-3-buten-2-onas	127-51-5

37. Uoslės lavinimo žaidimų, kosmetikos rinkinių ir skonio lavinimo žaidimų, kurie turi atitikti Reglamento 8 priedo 3 punktą, neleidžiama naudoti jaunesniems kaip 36 mėn. vaikams. Kvapiąsias medžiagas, nurodytas Aprašo 1 lentelės 41–55 punktuose, ir kvapiąsias medžiagas, nurodytas Aprašo 2 lentelės 1–11 punktuose, leidžiama naudoti uoslės lavinimo žaidimuose, kosmetikos rinkiniuose ir skonio lavinimo žaidimuose, jei:

37.1. šios kvapiosios medžiagos yra aiškiai pažymėtos ir ant pakuotės pateikiamas Reglamento 8 priedo 12 punkte nurodytas įspėjimas;

37.2. vaiko pagal instrukciją pagaminti produktai atitinka higienos normos 62:2003 reikalavimus;

37.3. šios kvapiosios medžiagos atitinka maisto srities teisės aktus.

38. Be Aprašo 26, 27, 28, 29 ir 30 punktų reikalavimų, draudžiama viršyti 3 lentelėje nurodytas išsiskyrimo iš žaislų ar jų sudėtinųjų dalių ribines vertes. Šios ribinės vertės netaikomos žaislams ar jų sudėtinėms dalims, kurie dėl jų pasiekiamumo, funkcijų, tūrio ar masės akivaizdžiai nekelia jokio pavojaus juos čiulpiant, laižant, prarijus ar jiems ilgai

liečiantis su oda, kai jie naudojami, kaip nurodyta Reglamento 13.2 punkte.

3 lentelė

Elementas	mg/kg sausoje, trapioje, miltelių pavidalo ar lanksčioje žaislo medžiagoje	mg/kg skystoje ar lipnioje žaislo medžiagoje	mg/kg nugrandytoje žaislo medžiagoje
Aliuminis	5 625	1 406	70 000
Stibis	45	11,3	560
Arsenas	3,8	0,9	47
Baris	4 500	1 125	56 000
Boras	1 200	300	15 000
Kadmis	1,3	0,3	17
Chromas (III)	37,5	9,4	460
Chromas (VI)	0,02	0,005	0,2
Kobaltas	10,5	2,6	130
Varis	622,5	156	7 700
Švinas	13,5	3,4	160
Manganas	1 200	300	15 000
Gyvsidabris	7,5	1,9	94
Nikelis	75	18,8	930
Selenas	37,5	9,4	460
Stroncis	4 500	1 125	56 000
Alavas	15 000	3 750	180 000
Alavas organiniuose junginiuose	0,9	0,2	12
Cinkas	3 750	938	46 000

Punkto pakeitimai:

Nr. [4-498](#), 2012-05-28, Žin., 2012, Nr. 61-3085 (2012-05-30), i. k. 1122020ISAK0004-498

38¹. Cheminės savybės:

38¹.1. Žaislai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad naudojami kaip nurodyta Reglamento 6 punkte nekeltų pavojaus sveikatai ar rizikos susižeisti juos nurijus, įkvėpus ar jais palietus odą, gleivinę ar akis. Visais atvejais jie turi atitikti Lietuvos teisės aktus, reglamentuojančius tam tikrų kategorijų produktų arba tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų uždraudimą, naudojimo apribojimą arba ženklimą.

38¹.2. Kad būtų apsaugota vaikų sveikata, ypač svarbu siekti, kad išvardytų elementų kiekis organizme, atsirandantis naudojant žaislus, per parą nevirsytų: 0,2 g stibio, 0,1 g arseno, 25,0 g bario, 0,6 g kadmio, 0,3 g chromo, 0,7 g švino, 0,5 g gyvsidabrio, 5,0 g seleno arba kitų reikšmių, kurios šioms arba kitoms medžiagoms gali būti nustatytos Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir moksliškai pagrįstos.

Šiame punkte išvardintų medžiagų buvimas organizme suprantamas kaip tirpus

ekstraktas, pasižymintis toksikologiniu poveikiu.

Papildyta punktu:

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

V. ELEKTRINĖS SAVYBĖS

39. Žaislai neturi naudoti didesnės nei 24 voltų nuolatinės srovės ar lygiavertės alternatyvios srovės įtampos elektros, o pasiekiamose jų dalyse įtampa neturi viršyti 24 voltų nuolatinės srovės ar lygiavertės alternatyvios srovės. Vidutinė įtampa neturi viršyti 24 voltų nuolatinės srovės ar lygiavertės alternatyvios srovės, nebent būtų užtikrinta, kad sukuriamos įtampos ir srovės derinys nesukeltų rizikos ar žalingo elektros šoko net ir žaislui sulūžus.

40. Žaislo dalys, kurios yra prijungtos prie elektros šaltinio arba gali turėti kontaktą su elektros šaltiniu, galinčiu sukelti elektros šoką, kartu su laidais ar kitais tokiomis dalimis elektrą praleidžiančiais laidininkais turi būti gerai izoliuotos ir mechaniškai apsaugotos, kad būtų galima išvengti tokio šoko rizikos.

41. Elektriniai žaislai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad būtų užtikrinta, jog didžiausia visų tiesiogiai pasiekiamų paviršių temperatūra nebūtų pavojinga prisilietus nudegti.

42. Numatoma gedimo atvejais žaisluose turi būti apsauga nuo elektros pavojaus, kylančio dėl elektros energijos šaltinio.

43. Elektriniai žaislai turi tinkamai apsaugoti nuo gaisro pavojaus.

44. Elektriniai žaislai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad elektriniai, magnetiniai ir elektromagnetiniai laukai bei kito pobūdžio įrenginio skleidžiama spinduliuotė būtų tik tokio lygio, kuris yra būtinas žaislo veikimui, o veikiančių žaislų saugos lygis turi atitikti visuotinai pripažįstamą technikos lygį, atsižvelgiant į specialias Europos Sąjungos priemones, taip pat ir į Elektromagnetinio suderinamumo techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2006 m. gruodžio 15 įsakymu Nr. 1-V-1328 (Žin., 2006, Nr. [138-5286](#); 2007, Nr. [5-250](#)), nustatytas priemones.

45. Žaislai su elektronine valdymo sistema turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad žaislas veiktų saugiai, net jeigu elektroninė sistema sutrinka arba nustoja veikti dėl pačios sistemos gedimo ar dėl išorės veiksnių.

46. Žaislai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad nekeltų pavojaus sveikatai arba kad nekiltų rizika susižeisti akis ar odą dėl lazerių, šviesos diodų ar kitos rūšies spinduliuotės poveikio.

47. Žaislams skirti elektros transformatoriai neturi būti integruota žaislo dalis.

VI. HIGIENA

48. Žaislai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad atitiktų higienos ir švaros reikalavimus, siekiant išvengti rizikos užsikrėsti, susirgti ir apsinuodyti.

49. Žaislai, skirti vaikams iki 36 mėnesių, turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad jie galėtų būti valomi. Dėl to žaislus iš tekstilės turi būti galima plauti, išskyrus atvejus, kai žaisluose įtaisyti mechanizmai, kurie gali sugesti panardinti į vandenį. Nuplauti žaislai irgi turi atitikti saugos reikalavimus pagal šį punktą ir pagal gamintojo nurodymus.

VII. RADIOAKTYVUMAS

50. Žaislai turi atitikti visas reikiamas priemones, numatytas nacionaliniuose teisės aktuose, įgyvendinančiuose Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties (OL 2010 C84, p.1) III skyriaus nuostatas.

**KANCEROGENINIŲ, MUTAGENINIŲ ARBA TOKSIŠKŲ REPRODUKCIJAI
(CMR) MEDŽIAGŲ IR JŲ GALIMO PANAUDOJIMO PAGAL ŽAISLŲ SAUGOS
TECHNINIO REGLAMENTO 2 PRIEDO 27–31 PUNKTUS SĄRAŠAS**

Nr.	Medžiaga	Klasifikavimas	Galimas panaudojimas
1.	Nikelis	CMR 2	nerūdijančiame pliene

MEDŽIAGŲ IR MIŠINIŲ KLASIFIKAVIMO SĄRAŠAS

1. Medžiagų ir mišinių klasifikavimo kriterijai, naudojami Žaislų saugos techninio reglamento (toliau – Reglamentas) 2 priedo 21 punkto taikymo tikslais:

1.1 Kriterijai, taikomi nuo 2011 m. liepos 20 d. iki 2015 m. gegužės 31 d.:

1.1.1. Medžiaga tenkina toliau nurodytų pavojaus klasių ar kategorijų kriterijus, nustatytus 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančio ir panaikinančio direktyvas 65/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p.1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 790/2009 (OL 2009 L 235, p. 1), (toliau – Reglamentas 1272/2008) I priede:

1.1.1.1. 2.1–2.4, 2.6 ir 2.7 pavojingumo klasės, 2.8 klasės A ir B tipas, 2.9, 2.10, 2.12, 2.13 klasės 1 ir 2 kategorijos, 2.14 klasės 1 ir 2 kategorijos, 2.15 klasės A–F tipai;

1.1.1.2. 3.1–3.6 pavojingumo klasės, 3.7 pavojingumo klasė – neigiamas poveikis lytinei funkcijai ir vaisingumui arba vystymuisi, 3.8 klasė – ne narkotinis poveikis, 3.9 ir 3.10 klasės;

1.1.1.3. pavojaus klasė 4.1;

1.1.1.4. pavojaus klasė 5.1.

1.1.2. Mišinys yra pavojingas, kaip apibrėžta Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarkoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2001, Nr. [16-509](#); 2002, Nr. [81-3501](#)) (toliau – Įsakymas 532/742).

1.2. Kriterijai, taikomi nuo 2015 m. birželio 1 d.:

1.2.1. Medžiaga arba mišinys tenkina toliau nurodytų pavojaus klasių ar kategorijų kriterijus, nustatytus Reglamento 1272/2008 I priede:

1.2.1.1. 2.1–2.4, 2.6 ir 2.7 pavojingumo klasės, 2.8 klasės A ir B tipas, 2.9, 2.10, 2.12, 2.13 klasės 1 ir 2 kategorijos, 2.14 klasės 1 ir 2 kategorijos, 2.15 klasės A–F tipai;

1.2.1.2. 3.1–3.6 pavojingumo klasės, 3.7 pavojingumo klasė – neigiamas poveikis lytinei funkcijai ir vaisingumui arba vystymuisi, 3.8 klasė – ne narkotinis poveikis, 3.9 ir 3.10 klasės;

1.2.1.3. pavojaus klasė 4.1;

1.2.1.4. pavojaus klasė 5.1.

2. Teisės aktai, kuriais reglamentuojamas tam tikrų medžiagų naudojimas, Reglamento 2 priedo 27.1 ir 29.1 punkto taikymo tikslais:

2.1. Nuo 2011 m. liepos 20 d. iki 2015 m. gegužės 31 d. atitinkamos medžiagų koncentracijos vertės, naudojamos mišinių, kuriuose yra šių medžiagų, klasifikavimui, nustatomos pagal Įsakymo 532/742 nuostatas.

2.2. Nuo 2015 m. gegužės 31 d. atitinkamos medžiagų koncentracijos vertės, naudojamos mišinių, kuriuose yra šių medžiagų, klasifikavimui, nustatomos pagal Reglamento 1272/2008 nuostatas.

3. Medžiagų ir mišinių, kurie klasifikuojami kaip kancerogeniniai, mutageniniai arba toksiški reprodukcijai (CMR), kategorijos, naudojamos Reglamento 2 priedo 27 ir 28 punktų taikymo tikslais:

3.1. Reglamento 2 priedo 27 ir 28 punktai taikomi medžiagoms, kurios pagal Reglamento 1272/2008 nuostatas priskiriamos kancerogeninių, mutageninių arba toksiškų reprodukcijai medžiagų 1A ir 1B kategorijoms.

3.2. Nuo 2011 m. liepos 20 d. iki 2015 m. gegužės 31 d. 2 priedo 27 ir 28 punktai taikomi mišiniams, kurie atitinkamai pagal Įsakymo 532/742 nuostatas priskiriami CMR 1

arba 2 kategorijoms.

3.3. Nuo 2015 m. birželio 1 d. Reglamento 2 priedo 27 ir 28 punktai taikomi medžiagoms, kurios pagal Reglamento 1272/2008 nuostatas priskiriamos CMR 1A arba 1B kategorijoms.

4. Medžiagų ir mišinių, kurie klasifikuojami kaip kancerogeniniai, mutageniniai arba toksiški reprodukcijai (CMR), kategorijos, naudojamos Reglamento 2 priedo 29 ir 30 punktų taikymo tikslais:

4.1. Reglamento 2 priedo 29 ir 30 punktai taikomi medžiagoms, kurios pagal Reglamento 1272/2008 nuostatas priskiriamos CMR 2 kategorijai.

4.2. Nuo 2011 m. liepos 20 d. iki 2015 gegužės 31 d. Reglamento 2 priedo 29 ir 30 punktai taikomi mišiniams, kurie atitinkamai pagal Įsakymo 532/742 nuostatas priskiriami CMR 3 kategorijai.

4.3. Nuo 2015 m. birželio 1 d. Reglamento 2 priedo 29 ir 30 punktai taikomi medžiagoms, kurios pagal Reglamento 1272/2008 nuostatas priskiriamos CMR 2 kategorijai.

5. Medžiagų ir mišinių, kurie klasifikuojami kaip kancerogeniniai, mutageniniai arba toksiški reprodukcijai (CMR), kategorijos:

5.1. Taikoma medžiagoms, kurios pagal Reglamento 1272/2008 nuostatas priskiriamos CMR 1A, 1B ir 2 kategorijoms.

5.2. Nuo 2015 m. birželio 1 d. taikoma medžiagoms, kurios pagal Reglamento 1272/2008 nuostatas priskiriamos CMR 1A, 1B ir 2 kategorijoms.

6. Atsižvelgiant į Reglamento 1272/2008 taikymo grafiką, yra lygiaverčių būdų nurodyti tam tikrą klasifikaciją, kuri turėtų būti naudojama įvairiais laikotarpiais.

**SPECIALIŲJŲ CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ, KURIOS NAUDOJAMOS ŽAISLAMS,
GAMINAMIEMS JAUNESNIEMS NEGU 36 MĖNESIŲ AMŽIAUS VAIKAMS,
ARBA ŽAISLAMS, SKIRTIEMS DĖTI Į BURŲ, RIBINIŲ VERČIŲ SĄRAŠAS**

Specialiųjų cheminių medžiagų, kurios naudojamos žaislams, gaminamiems jaunesniems negu 36 mėnesių amžiaus vaikams, arba žaislams, skirtiems dėti į burų, ribinių verčių sąraše yra pateikiamos specialiųjų cheminių medžiagų, kurios naudojamos žaislams, gaminamiems jaunesniems negu 36 mėnesių amžiaus vaikams, arba žaislams, skirtiems dėti į burų, ribinės vertės.

(Deklaracijos formos pavyzdys)

EB ATITIKTIES DEKLARACIJA

1. ....
(Nr. ... (unikalus žaislo (-ų) identifikacijos numeris))
2. ....
(Gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas)
3. ....
(Ši atitikties deklaracija išduota tik gamintojo atsakomybe)
4. ....
(Deklaracijos objektas (žaislo identifikavimo ženklas, pagal kurį jį galima atsekti). Kartu pateikiamas žaislo spalvotas atvaizdas, pakankamai aiškus, kad būtų galima žaislą identifikuoti)
5. ....
(Tiesiogiai taikomi derinamieji Europos Sąjungos teisės aktai ir juos įgyvendinantys Lietuvos Respublikos teisės aktai, kuriuos atitinka 4 punkte aprašytas deklaracijos objektas)
6. ....
(Susijusių taikytų darnųjų standartų nuorodos arba specifikacijų, pagal kurias buvo deklaruota atitiktis, nuorodos)
7. ....
(Jei taikytina, notifikuotoji įstaiga (pavadinimas, numeris) atliko (dalyvavimo procese aprašymas) ir išdavė sertifikatą)

8. Papildoma informacija:

.....
.....
.....

Gamintojas ir gamintojo įgaliotas asmuo:

(Išdavimo vieta ir data)

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

_____

TECHNINIŲ DOKUMENTŲ APRAŠAS

1. Žaislų saugos techninio reglamento (toliau – Reglamentas) VIII skyriuje nurodyti techniniai dokumentai, gaminio byla, kiek tai susiję su vertinimu, turi apimti:

1.1 išsamų konstrukcijos ir gamybos aprašą, įskaitant žaisle esančių sudedamųjų dalių ir medžiagų sąrašą ir saugos duomenų apie naudotas chemines medžiagas lapus, kuriuos turi pateikti cheminių medžiagų tiekėjai;

1.2. pagal Reglamento 28 punktą atliktą (-us) saugos vertinimą (-us);

1.3. taikytos atitikties procedūros vertinimą;

1.4. EB atitikties deklaracijos kopiją;

1.5. žaislų gamybos ir laikymo vietų adresus;

1.6. dokumentų, kuriuos gamintojas pateikė atitinkamai notifikuotajai įstaigai, kopijas;

1.7. bandymų ataskaitas ir priemonių, kuriomis gamintojas užtikrina gamybos atitiktį darniesiems standartams, aprašus, jeigu gamintojas laikėsi gamybos vidaus kontrolės procedūrų, nurodytų Reglamento 30 punkte;

1.8. EB tipo tyrimo sertifikato, nurodyto Reglamento 31 punkte, kopiją, aprašą priemonių, kuriomis gamintojas užtikrina gamybos atitiktį gaminio tipui, kaip aprašyta EB tipo tyrimo sertifikate, ir notifikuotajai įstaigai pateiktų dokumentų kopijas, jeigu gamintojas laikėsi EB tipo tyrimo ir tipo atitikties deklaracijos.

ISPĖJIMŲ, NURODYTŲ ŽAISLŲ SAUGOS TECHNINIO REGLAMENTO 14 PUNKTE, APRAŠAS

I. BENDRO POBŪDŽIO ISPĖJIMAI

1. Įspėjimų, nurodytų Žaislų saugos techninio reglamento 14 punkte, aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus bendro pobūdžio ir specialiems įspėjimams bei nustato, kokių atsargumo priemonių reikia laikytis naudojant tam tikrų kategorijų žaislus.

2. Žaislų saugos techninio reglamento (toliau – Reglamentas) 14.1, 14.2 ir 14.3 punktuose nurodyti apribojimai turi apimti bent minimalų ir maksimalų naudotojų amžių ir tam tikrais atvejais žaislo naudotojų gebėjimą, maksimalų ar minimalų naudotojų svorį ir būtinybę užtikrinti, kad žaislas būtų naudojamas tik prižiūrint suaugusiesiems.

II. SPECIALŪS ISPĖJIMAI IR NURODYMAI, KOKIŲ ATSARGUMO PRIEMONIŲ REIKIA LAIKYTIS NAUDOJANT TAM TIKRŲ KATEGORIJŲ ŽAISLUS

3. Žaislams, kurie nėra skirti vaikams iki 36 mėnesių:

3.1. Ant žaislų, kurie galėtų būti pavojingi vaikams iki 36 mėnesių, turi būti nurodytas įspėjimas: „Netinka vaikams iki 36 mėnesių“ arba „Netinka vaikams iki 3 metų“, arba šio paveiksluko formos įspėjimas:

3.2. Kartu su įspėjimais turi būti trumpai nurodytas konkretus pavojus – jis gali būti nurodytas ir naudojimo instrukcijoje.

3.3. Šie punktai netaikomi žaislams, kurie pagal savo paskirtį, matmenis, požymius, savybes ar kitokiu neginčijamu pagrindu yra akivaizdžiai netinkami vaikams iki 36 mėnesių.

4. Judrumo žaislams:

4.1. Ant judrumo žaislų turi būti įspėjimas: „Tik buitiniam naudojimui“.

4.2. Kai tinkama, prie judrumo žaislų, tvirtinamų prie skersinio, ir prie kitų judrumo žaislų pateikiami nurodymai, kad būtina kartkartėmis tikrinti pagrindines jų dalis (pakabinimo priemonės, atramas, sutvirtinimus), kartu pabrėžiant, kad jeigu nebus tikrinama, bežaidžiant galima iškristi ar apvirsti.

4.3. Reikia taip pat pateikti nurodymus, kaip surinkti žaislą, nurodyti tas dalis, kurios, neteisingai žaislą surinkus, gali kelti pavojų. Reikia nurodyti specifinę informaciją apie tinkamą paviršių.

5. Funkciniais žaislams:

5.1. Funkciniai žaislai turi turėti įspėjimą: „Galima naudoti tik prižiūrint suaugusiesiems“.

5.2. Su šiais žaislais pateikiami paaiškinimai, ką su jais galima daryti, nurodymai, kokių atsargumo priemonių turi imtis vartotojas, ir įspėjimas, kad nesiimant šių atsargumo priemonių gali kilti konkrečiai nurodytas pavojus, paprastai susijęs su tuo prietaisu ar gaminiu, kurio sumažintas modelis ar imitacija yra tas žaislas. Taip pat nurodoma, kad žaislą reikia laikyti jaunesniems nei tam tikro amžiaus, kuris nustatomas gamintojo, vaikams nepasiekiamoje vietoje.

6. Cheminiams žaislams:

6.1. Nepažeidžiant taikomų Europos Sąjungos teisės aktų dėl tam tikrų pavojingų medžiagų ar mišinių klasifikavimo, įpakavimo ir ženklinimo etiketėmis išdėstytų nuostatų taikymo, žaislų, turinčių natūraliai pavojingų medžiagų ar mišinių, naudojimo instrukcijose pateikiamas įspėjimas dėl šių medžiagų ar mišinių pavojingo pobūdžio ir nurodomos atsargumo priemonės, kurių turi imtis vartotojas, kad išvengtų su jais susijusio pavojaus, kuris glaustai apibūdinamas atsižvelgiant į žaislo tipą. Taip pat nurodoma pirmoji pagalba, kuri turi būti teikiama įvykus dideliame nelaimingame atsitikime naudojant šio tipo žaislą. Taip pat nurodoma, kad žaislus reikia laikyti jaunesniems nei tam tikro amžiaus, kuris nustatomas gamintojo, vaikams nepasiekiamoje vietoje.

6.2. Be Aprašo 6.1 punkte nustatytų instrukcijų, ant cheminių žaislų pakuotės pateikiamas toks įspėjimas: „Netinka vaikams iki (nurodomas metų skaičius) metų. Naudoti prižiūrint suaugusiems“.

6.3. Konkrečiai cheminiais žaislais yra laikomi: chemijos rinkiniai, plastikiniuose indeliuose sandarinami preparatų rinkiniai, miniatiūrinės keramikos, emaliavimo ar fotografijos dirbtuvėlės ir panašūs žaislai, kuriuos naudojant vyksta cheminė reakcija ar atitinkamas medžiagos pasikeitimo procesas.

7. Pačiūžoms, riedučiams, vienaėiliams riedučiams, riedlentėms, motoroleriams ir vaikiškiems žaisliniams dviračiams:

7.1. Jei šie žaislai skirti parduoti kaip žaislai, ant jų turi būti nurodytas toks įspėjimas: „Būtina naudoti saugos priemones. Nenaudoti eismo vietose“.

7.2. Vartojimo instrukcijose yra primenama, kad su tam tikru žaislu reikia būti atsargiam, nes jis reikalauja gerų įgūdžių, kad nenukristum ar nesusidurtum ir kad dėl to nesusižeistum ar nesužeistum trečiųjų asmenų. Dar reikia pateikti tam tikrus nurodymus dėl rekomenduotinių apsaugos priemonių (šalmų, pirštinių, antkelių, alkūnių apsaugos priemonių ir pan.).

8. Ant vandenyje naudoti skirtų žaislų, kaip apibrėžta Reglamento 2 priedo 12 punkte, pateikiamas toks įspėjimas: „Naudoti tik vaikui tinkamame gylyje ir prižiūrint suaugusiems“.

9. Ant maiste esančių arba su maistu sumaišytų žaislų pateikiamas toks įspėjimas: „Viduje yra žaislas. Rekomenduojama suaugusiųjų priežiūra“.

10. Ant apsauginių kaukių ir šalmų imitacijų turi būti pateikiamas toks įspėjimas: „Šis žaislas neužtikrina apsaugos“.

11. Žaislai, skirti kabinti ant lopšio, vaikiškos lovytės arba vaikiško vežimėlio naudojant virveles, siūlus, gumines juosteles arba juostas, pažymimi šiuo nepanaikinuamu įspėjimu ant vartotojams skirtos pakuotės: „Kad vaikas nesusižeistų išpainiojęs į šį žaislą, nuimkite jį, kai vaikas padėtyje ropomis bando pakilti ant rankų ar kojų“.

12. Ant uoslės lavinimo žaidimų, kosmetikos rinkinių ir skonio lavinimo žaidimų, kuriuose yra kvapiųjų medžiagų, nustatytų Reglamento 2 priedo 1 lentelės 41–55 punktuose, ir kvapiųjų medžiagų, nurodytų 2 priedo 2 lentelės 1–11 punktuose, pakuotės pateikiamas toks įspėjimas: „Sudėtyje yra kvapiųjų medžiagų, galinčių sukelti alergiją“.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [4-582](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 106-4999 (2011-08-27), i. k. 1112020ISAK0004-582

Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 4-174 "Dėl Žaislų saugos techninio reglamento patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [4-498](#), 2012-05-28, Žin., 2012, Nr. 61-3085 (2012-05-30), i. k. 1122020ISAK0004-498

Dėl Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2011 m. balandžio 1 d. įsakymo Nr. 4-174 "Dėl Žaislų saugos techninio reglamento patvirtinimo" pakeitimo